informativni glasilo ravenskih železarjev

fužinar

Poštnina plačana pri pošti 62390 Ravne na Koroškem

Leto XXX | Ravne na Koroškem, junij 1993 | Št. 6

ČLOVEK: največje bogastvo ali strošek

Paradoksalno, vendar resnično: Delo (oziroma zaposlitev) postaja dandanes osrednja vrednota, hkrati pa je dobrina, ki je primanjkuje.

To vedno bolj občutimo tudi prebivalci Koroške; v ravenski občini je stopnja brezposelnosti že presegla 8 odstotkov (v primerjavi s številom zaposlenih) in se bo, to je jasno, v prihodnje še povečevala. Tudi zaradi presežnih železarjev, saj prav sedaj potekajo postopki za ugotavljanje trajnih presežkov delavcev v družbah nekdanje Železarne Ravne.

Ljudje so najpomembnejši vir za zaslužek podjetja, hkrati pa tudi največji strošek.

Nekateri ukrepi v zadnjem času v naših podjetjih pa kažejo na to, da zaposlene pojmujemo predvsem enodimenzionalno - kot strošek. (V Slovenskih železarnah naj bi stroške in s tem tudi zaposlenost, po besedah generalnega direktorja dr. Ocvirka, zmanjšali za 30 odst.) Pretresti bi bilo najbrž treba tudi odnos do vseh, ki so še uspeli ohraniti delo in zaposlitev. So predpostavke o človekovi naravi, kot jih je v Teoriji X povzel McGregor, res primerna osnova za medsebojne odnose? Smo vsi (verjetno nekateri še vedno) v osnovi neodgovorni, leni in nenehno potrebujemo nadzor, ne le spodbude?

V teoriji, a tudi praksi razvitega sveta, so zgledi, kako lahko organizacije uspejo prav zaradi specifičnega odnosa do zaposlenih.

Teoretiki poudarjajo, da podjetja, ki se zavedajo pomena kakovostnega odnosa do ljudi, na najvišje mesto na lestvici organizacijskih vrednot postavijo ljudi, na drugo izdelke in na tretje dobiček. Če zaposlene razvijamo, motiviramo, nagrajujemo itd., le-ti ustvarjajo dobre izdelke oziroma opravljajo kvalitetne storitve, ki bodo pozneje prinašale dobiček.

Znana študija o uspešnih ameriških podjetjih (Iskanje odličnosti) razkriva, da se zavedajo, kako le zaposleni lahko povečujejo produktivnost, zato pa je treba sprostiti iniciativo posameznika in skupin.

Vzorec je pravzaprav jasen in že marsikje potrjen: Ljudem je treba omogočiti razvoj in s spoštovanjem njihovega dela razviti občutek pripadnosti podjetju. Motivacija vodi k večji storilnosti. Veliko pozornost je treba posvetiti komunikacijam, saj poznavanje problemov povečuje občutek odgovornosti.

Mnenje enega od zahodnih managerjev je: "Naša poslovna strategija je odvisna od učinkovite strategije človeških virov, in nasprotno, navdih naših ljudi je odvisen od smotrne poslovne strategije. Trdim, da ni mogoče dosegati ciljev, če ti ne prispevajo k osebnim ciljem ljudi. Naloga vodenja torej ni dopovedati ljudem, kako naj opravijo delo, temveč ustvariti okolje, v katerem ljudje lahko sami najbolj produktivno opravijo delo".

Prenove podjetij si zato ni mogoče predstavljati brez ustreznega t.i. upravljanja s človeškimi viri.

NAŠE DELO V APRILU

PROIZVODNJA

Jeklarna je izdelala 5.659,7 tone jekla na elektrooobločnih pečeh in 151,9 tone na napravi EPŽ in tako izpolnila 49 odst. načrta. Z 10-tonsko EOP so obratovali v štirizmenskem ciklusu od 1.4. do 5.4.1993 in od 7.4. do 30.4.1993. Izdelali so 2.453 ton jekla, kar je 122,7 odst. načrtovane proizvodnje. S pečjo UHP so obratovali od 1.4. do 6.4. ter od 19.4. do 25.4.1993. Od 6.4. do 19.4. 1993 so stali zaradi pomanjkanja starega železa, od 25.4. do 30.4. pa zaradi remonta bloominga. Izdelali so 3.207 ton jekla, kar je 33 odst. načrta. Na EPŽ so izdelali 152 ton, kar je 127 odst. načrta.

Tudi v aprilu niso imeli dovolj starega železa, da bi izpolnili vsa naročila, ki pa jih še primanjkuje.

V **Valjarni** je bila proizvodnja katastrofalno nizka, saj jim Jeklarna ni pokrivala potreb po vložku. Poleg tega je bil april mesec praznikov in je zaradi tega bilo manj obratovalnih dni. Pomanjkljiva oziroma nezadostna oskrba z vložkom jim povzroča vedno več stroškov, saj jih kupci bremenijo s stroški kritnih nakupov, ki jih imajo, ker od njih ne dobijo naročenega jekla.

Gredic so proizvedli skupno 2.866 ton, od tega za prodajo 684 ton, 2.182 ton pa so jih porabili za lastne potrebe. Proizvodnja profilov je znašala 2.563 ton. Skupna odprema v aprilu je znašala 3.327 ton, in sicer: Jeklovleku 524 ton, zunanjim kupcem 1.297 ton in izvoz 1.506 ton.

Kovačnica je prejela 1974 ton vložka. Skovali so 1472 ton odkovkov, in sicer največ iz kvalitet za delo v hladnem in jekel, namenjenih za poboljšanje. Večja je bila proizvodnja fazonskih odkovkov za podjetja v Železarni Ravne. Toplotno so obdelali 1597 ton. Odpremili so 1215 ton odkovkov, in sicer 263 ton v Slovenijo, 90 ton na YU trg, 211 ton pa v izvoz, v podjetja Železarne Ravne so dali 193 ton in 397 ton v Valjarno.

Zaradi večjega obsega dela so se jim povečale medfazne zaloge. Prisotnost na delu je bila 88,5 odst. Čakanja na delo je bilo za 240 ur.

Jeklovlek je dosegel 81 odst. načrtovane proizvodnje. Doseženi plani posameznih segmentov se med seboj niso bistveno razlikovali. Tudi v aprilu se je nadaljeval standardni problem zaradi pomanjkanja vložka.

Stroji so imeli v strojegradnji izpad zaradi vretena za Merkur zaradi nepravočasne dobave vložka. Vložek iz Kovačnice pa ni prihajal v dogovorjenih rokih tudi v obrat Valji. Tu so imeli zaradi popravila indukcijskega stroja težave še zaradi izpada odpreme cilindrov INNSE.

V obratu vzdrževanje orodja so bile težave, ker jim manjka natančnih aparatov za merjenje orodij. Individualna proizvodnja pa je imela težave z dobavo vložka in še s kooperanti.

Noži so imeli skupno 1301 uro zastojev, in sicer na brušenju 457 ur in na obdelavi 844 ur. Stanje medfaze se je izboljšalo, primanjkovalo pa jim je še vedno naročil za frikcijske žage, ravni program pločevine, segmentne krožne žage in segmente ter segmente za rafinator in defibrator.

PRODAJA

V **Metalu** so prodali 4.182 ton izdelkov in zanje iztržili 383 milijonov SIT, kar pomeni 57 odst. količinske in 63 odst. vrednostne realizacije mesečnega plana. Na slovensko tržišče so prodali 1.934 ton v vrednosti 166 milijonov SIT, izvozili so 2.062 ton v vrednosti 196 milijonov SIT in na YU trg 185 ton v vrednosti 21 milijonov SIT. Vzrok nedoseganja tako količinskega kot vrednostnega plana je predvsem pomanjkanje surovin in delno energijskih medijev.

V **Strojih** so aprila dosegli 25,6 odst. načrtovane količinske proizvodnje in vrednostno realizacijo 81,6 odst. V preteklem mesecu niso imeli odpreme, ker še ni dogovorjena finančna konstrukcija med Železarno Sisak in Kovinotehno Celje.

Pnevmatika je na slovensko tržišče prodala 31,7 odst. načrtovanih količin in za to iztržila 70,1 odst. planirane vrednosti. Na tržiščih Hrvaške in Makedonije so količinski plan dosegli 55,6 odst., finančnega pa 75,2 odst. Dejanske in načrtovane količine se razlikujejo predvsem zaradi plačilne nesposobnosti in reduciranja naročil.

Vzmetarna je na slovensko tržišče prodala 93,1 odst. načrtovane tonaže in finančni načrt dosegla 93,3 odstotno. Na hrvaško tržišče v aprilu niso imeli odpreme, dobili pa so avans, ki je predstavljal 9 odst. načrta. Dobave bodo sledile v maju.

UVOZ

Metal je uvozil za 1,8 milijona DEM surovin in repromaterialov. 60 odst. vrednosti uvoza je realiziral s financiranjem prek kreditne linije SŽ. Tako so financirali nakupe vitalnih repromaterialov, kot so jekleni odpadek, ferolegure, grafitne elektrode in material, odporen proti ognju. Uvoz ostalih repromaterialov in rezervnih delov so zagotavljali po dolgoročnih kooperacijskih pogodbah ter z rednimi nakupi.

Poslovanje prek kreditne linije zahteva dodatno angažiranje vseh udeležencev, saj jim tuji dobavitelji brez stoodstotnega zagotavljanja plačil ne dobavljajo blaga, kar so še posebej občutili pri proizvodnem ciklusu v aprilu.

Jeklolivarna je uvozila za 210.281 dolarjev repromateriala in rezervnih delov. Devizno financiranje so zagotovili z rednim uvozom prek luenne iz Avstrije. Težave so bile s plačilom carinskih dajatev, kljub zniževanju carinskih stopenj.

STO pri uvozu nadomestnih delov in repromaterialov ni imel posebnih težav. V glavnem so vsa naročila potekala prek avstrijskega partnerja luenna. Plačevali so s poboti iz rednega uvoza. Postopoma pa prehajajo tudi na direktni uvoz, kjer morajo plačila zagotoviti v dogovorjenem roku.

V **Strojih** je prav tako devizno financiranje potekalo prek luenne. Poleg tega pa so poslovali še direktno s kupci, pri čemer so imeli težave s plačilom blaga.

Darinka Gradišnik
OE Statistika

ODSTOTKI DOSEGANJA NAČRTOVANE PROIZVODNJE

	SKUPNA PROIZVODNJA TON		ODPREMA TON		FAKTURIRANA REALIZACIJA SIT		IZVOZ $		IZVOZ SIT		SLOVENIJA SIT	
	april	zbir	april	zbir	april	zbir	april	zbir	april	zbir	april	zbir
JEKLARNA	59,2	62,7	48,1	68,6	101,8	64,5	117,0	66,8	125,6	71,0	0	0
VALJARNA	52,3	60,8	55,4	60,8	58,5	63,4	71,2	73,0	75,5	75,7	40,5	60,4
KOVAČNICA	90,8	68,9	67,7	63,7	63,1	56,1	92,8	84,2	98,5	87,5	38,1	47,1
JEKLOVLEK	74,0	61,4	72,1	63,6	68,1	65,8	78,9	77,5	84,0	80,7	46,3	38,7
SŽ METAL	58,1	62,1	58,9	61,9	62,5	62,4	76,1	75,9	80,8	78,8	40,5	53,4
SŽ JEKLOLIVARNA	70,9	77,5	57,7	64,8	52,5	61,4	40,4	58,7	43,0	61,1	38,0	23,1
TSD	77,8	116,6	78,3	76,3	36,4	99,5	48,9	82,9	51,6	97,5	4,5	118,5
KALILNICA					83,5	90,4	112,6	90,5	120,6	94,2	29,5	48,2
ORODJARNA	99,3	86,6	108,3	100,9	55,7	70,3	30,1	90,1	31,6	93,6	84,5	57,1
PNEVMATSKI STROJI	95,5	123,9	99,2	126,8	61,2	81,3	30,3	85,5	32,8	88,1	25,7	43,8
VZMETARNA	44,2	49,6	52,3	52,6	66,4	61,2	35,2	42,8	37,7	43,9	92,6	74,1
SŽ STO	62,8	74,9	67,2	68,8	51,9	81,8	42,3	79,1	44,8	88,2	50,3	74,7
SŽ STROJI	64,1	74,9	21,5	71,6	64,1	73,3	65,4	76,3	70,1	79,6	104,0	112,7
SŽ NOŽI	113,6	94,5	106,1	97,0	107,7	108,4	103,8	100,0	111,0	104,1	100,5	130,3
SŽ ARMATURE	118,6	107,1	148,2	112,0	117,9	90,4	124,2	92,5	132,6	96,9	39,2	43,3

TRAJNI PRESEŽKI - zdaj tudi na Ravnah

Do sedaj je bila za Železarno Ravne značilna "mehka varianta" reševanja presežnih delavcev, saj nismo ugotavljali trajnih presežnih delavcev. Lani smo prvič - skladno z določili podjetniške kolektivne pogodbe - pričeli evidentirati začasne presežne delavce, ki smo jih razporedili v organizacijsko enoto Presežni delavci. Konec leta je bilo v njej 175 delavcev. Lani se je izjemno povečalo tudi število čakajočih na delo. Decembra je bilo na čakanju npr. celo 1960 delavcev. Po podpisu Pogodbe o razreševanju presežnih delavcev je bilo februarja na Ravnah 763 delavcev - kot začasni presežek - razporejenih v Logistični center (LC). Večina jih bo 1. julija dobila odločbe o prenehanju delovnega razmerja, ker bodo postali trajni presežki. Direktorji družb namreč ugotavljajo, da imajo za sedanji obseg proizvodnje in prodaje 738 delavcev preveč: Metal 194, Jeklolivarna 172, Noži 15, Energetika 11, Poslovni servis 32, De profundis 9, STO 96, Stroji 54, VIP 128, Translog 7 in Zaščita 20.

Na najbolj aktualna vprašanja, ki zadevajo problematiko trajnih presežkov delavcev v družbah nekdanje Železarne Ravne, je odgovarjal Brane Žerdoner, direktor za kadre in pravne zadeve Slovenskih železarn, ki je (bil) tudi direktor LC.

"Na drugem sestanku UO LC 19. maja 1993 ste predstavili poročilo o delu LC v obdobju od januarja do aprila. Izpostavite, prosim, najpomembnejše značilnosti dosedanjega dogajanja v LC. Predlagam, da pojasnite tudi upravičenost delavcev, razporejenih v LC, do regresa, dopusta in bolniškega staleža, saj so bila to v zadnjem času kar pogosta vprašanja."

"Logistični center formalnopravno obstaja od 1. januarja, dejansko pa od februarja. Takrat je bilo vanj razporejenih 763 delavcev.

Nekateri od njih so se zaradi te razporeditve tudi pritožili, vendar njihovih pritožb komisije za varstvo pravic delavcev še niso obravnavale, saj se zaradi neuspelih volitev še niso oblikovale. Vsekakor pa se bo to zgodilo v fazi ugotavljanja trajnih presežnih delavcev. Upravni odbori družb bodo na svojih prihodnjih sestankih imenovali komisije za varstvo pravic, saj so bile medtem ponovne volitve, s tem pa bodo dani vsi pogoji za pretresanje pritožb.

V tem času je LC deloval približno tako, kot predvideva pogodba o načinu reševanja presežnih delavcev, saj je večino sredstev zanj prispevala država. Razlog za začetek ugotavljanja presežnih delavcev torej ni v tem, ker država ne bi izpolnjevala svojih materialnih obveznosti, ki jih je predvidel sanacijski program. Tudi UO LC je sprejel ugotovitveni sklep, da država izpolnjuje svoje finančne obveznosti do LC.

Ljudje, ki so bili premeščeni v LC, so odraz povprečne strukture prej enovite pravne osebe Železarne Ravne; izjema so le invalidi. Kar 27 odst. vseh zaposlenih iz LC je bilo invalidov, v povprečni strukturi pa jih je približno dvakrat manj.

Na seji UO LC smo obravnavali tudi materialni položaj zaposlenih v LC. V enem od sporočil sindikatoma sem zapisal naslednji stavek, ki je mogoče zelo krut, vendar povzema bolečo resnico, ki je ne moremo spremeniti: Materialni položaj tistih, ki delajo, in tistih, ki so ostali brez dela, na žalost, ne more biti enak.

Delavcem, ki so bili razporejeni v LC, regres pripada. In ga bodo tudi dobili. Letos so vsi drugi delavci iz večine družb, ki delajo, že maja dobili prvo polovico regresa, kar je v primerjavi z lanskim načinom izplačila hitreje in ugodneje. Žal pa tega ne moremo izpeljati v namenskem podjetju. UO LC je sklenil, da bodo delavci iz LC, ki so letos neprekinjeno delali, sedaj premeščeni nazaj v družbe, in bodo dobili regres, kot so ga razdelila posamezna podjetja. Vsi ostali bodo dobili 25 000 SIT regresa. Naš cilj je, da ga izplačamo najkasneje do septembra; potrudili pa se bomo, da bomo to storili še v poletnih mesecih.

Kar se tiče drugih statusnih pravic delavcev, ki so na čakanju, je treba spoštovati zakonske predpise. Nadomestilo za bolniški stalež izhaja iz osnovnega vzroka, kot temu pravijo pravniki z delovno-pravnih razmerij, to je iz dela: Torej če nekdo ni bil na delu, tudi v bolniško ne more iti, tako kot tudi ne more iti na dopust iz bolniške ali s čakanja. Navedene pravice pač izvirajo iz dela in čakanje ni delo.

Vse preveč še prevladuje miselnost, da ob začasni ali trajni izgubi dela ne bo večjih sprememb. Osebno me precej moti in sem nezadovoljen, ker do sedaj še nismo uspeli sestaviti seznama ljudi, ki so dejansko na robu socialne varnosti. Zanje bi bilo treba vpeljati dodatni solidarnostni vir, za katerega sem prepričan, da bi ga gotovo našli. Izbira takšnih zaposlenih pa je težka - nihče noče biti edini in dokončni razsodnik, komu tako pomoč dati in komu ne. Prikrajšani pa so na koncu le tisti, ki pomoči ne dobijo.

Želel bi poudariti še naslednje: Kljub ugotavljanju trajnih presežkov LC ne bo razpadel. Nasprotno, v njem bomo vsem, tudi tistim, ki bodo trajni presežki, zagotovili vse materialne ugodnosti, ki jim pripadajo. To sta - za trajne presežne delavce - šestmesečno nadomestilo plače in odpravnina. V tem času bomo skupaj z vsakim delavcem oziroma drugim delodajalcem intenzivno iskali različne možnosti zaposlovanja."

"Delavci, ki so bili razporejeni v Logistični center, so v drugi polovici maja dobili odločbe o premestitvi v matično družbo, ker se je začel postopek za ugotavljanje trajnih presežkov.

Zdi se mi, da je bilo to za večino njih in tudi za druge zaposlene veliko presenečenje.

Kateri so bili odločilni razlogi za začetek postopka za določanje trajnih presežkov? Kako bo le-ta potekal? Ali bodo med trajne presežke uvrščeni tudi tisti, ki do sedaj niso bili opredeljeni niti kot začasni presežki? In nenazadnje - kdaj bodo delavci, spoznani za trajne presežke, dobili odločbe o prenehanju delovnega razmerja?"

"Presenečenje izvira iz zelo poenostavljenega razumevanja sanacije Slovenskih železarn. Sanacijski program, ki ga je državni zbor, torej najvišji organ Slovenije sprejel leta 1992, je predvidel trajne presežke delavcev. Tudi v Pogodbi o načinu razreševanja presežnih delavcev so le-ti predvideni (konkretno v številkah) za vse lokacije, tudi za ravenske železarske družbe. Ne gre torej za nekaj, kar bi bilo nepričakovano in nepredvideno, ampak le za izpolnjevanje obveznosti iz sanacijskega programa. Nihče od strokovnih delavcev, ki se ukvarjajo s tem področjem, in tudi sam nisem nikoli trdil, da bo nekdo lahko npr. tri leta čakal na delo. Seveda pa to ne pomeni, da se v LC, ki bo verjetno obstajal še nekaj časa, ne bo z ljudmi nič dogajalo. Marsikatera materialna pravica pač izhaja iz drugega statusa, ne iz čakanja na delo.

Vprašanje, ali se sanacija ne odvija tako, kot je bila začrtana, in se zato pojavljajo trajni presežki delavcev, je zelo kompleksno. Sanacijski program je za leto 1993 predvideval večji obseg naročil in boljšo prodajo, kot pa so bili dejanski rezultati v prvih štirih oziroma petih mesecih. To je ključno odstopanje od sanacijskega programa, medtem ko drugih bistvenih odstopanj ni. Zato je rezultat poslovanja toliko slabši in vsa pričakovanja, ki smo jih imeli na začetku leta, da se bodo delavci kmalu vrnili v svoje družbe, so izničena. Ni namreč ekonomske podlage za njihovo zaposlitev.

Delavci, ki so trenutno v LC, so pred kratkim prejeli obvestila, da se je začel postopek za

ugotavljanje trajnih presežkov. Izpeljali ga bomo tam, kjer so delavci izgubili delo, torej v družbah in ne v LC. Pogodba o reševanju presežnih delavcev v 5. členu v primeru ugotavljanja trajnih presežnih delavcev za vse, ki so bili razporejeni v LC, predvideva ponovno ocenitev ob upoštevanju vseh zaščitnih kriterijev. Ti bodo izločili vse delavce, ki jim brez njihovega soglasja ni mogoče vročiti pravnomočne odločbe o prekinitvi delovnega razmerja.

Mogoče je, da bodo na seznamo trajnih presežkov po odločitvah posameznih direktorjev in upravnih odborov družb uvrščeni tudi delavci, ki so bili doslej vseskozi na delu. To je odvisno od tržnih razmer in položaja družbe. Nedvoumno je, da bo prišlo do velikih sprememb v VIP, kjer poteka reorganizacija (prenos posameznih dejavnosti v proizvodne družbe), podjetje pa je prizadela tudi izguba trga. Zato bo tu odstopanje od številk, kot so bile izračunane februarja, v primerjavi z ostalimi družbami največje.

Postopek ugotavljanja presežnih delavcev poteka po določeni proceduri. Sredi junija bomo na podlagi sklepov lahko začeli vročati odločbe o trajnih presežkih. Odločbe potem zapadejo pod sodno varstvo in v pravni pouk. Računamo, da se bodo postopki odvijali tako, da bomo konec junija oziroma 1. julija izdali odločbe. Takrat bo začel teči šestmesečni odpovedni rok, v primeru pritožbe pa normalen pritožbeni rok, vse v skladu z zakoni. Nekateri se sprašujejo, zakaj se je prav sedaj sprožil postopek za ugotavljanje presežnih delavcev. Računamo na to, da je tem zaposlenim treba zagotoviti šestmesečno nadomestilo, ki se bo izteklo konec leta."

"LC torej ostane. V njem bodo vsi, ki so bili tam že do sedaj, pa ne smejo postati trajni presežki, in vsi, ki bodo opredeljeni kot trajni presežki. Hkrati pa je razpisano delovno mesto direktorja LC.

Kakšna bo vloga LC v prihodnje in katere bodo najpomembnejše naloge njegovega novega direktorja?"

"LC ne bo prenehal obstajati. Zagotavljal bo čim cenejšo varianto za družbe, ki delajo. Imamo precej veliko kategorijo zaščitenih ljudi - približno 30 odst. vseh v LC - za katere je treba iskati specifične rešitve. Delavcem, ki bodo opredeljeni za trajne presežke, pripadajo določene materialne ugodnosti, in te je treba zagotavljati.

Razpis za direktorja LC je v bistvu posledica nuje, saj je na tem področju ogromno aktivnosti, ki v celoti zapolnijo delovni čas enega človeka. Sam poleg te naloge opravljam še vlogo direktorja za kadre in pravne zadeve Slovenskih železarn. Svoje ime sem 1. 1. 1993 zastavil za LC zato, da je postopek registracije sploh lahko stekel. Imenovanje direktorja LC je bilo vseskozi v načrtu; na 1. seji njegovega upravnega odbora sem predlagal kandidata za v.d. Predlog pa ni bil sprejet. Vztrajal sem na nadaljevanju postopka in posledica je razpis.

Glavne naloge direktorja LC, kogarkoli pač, ki bo prevzel to zahtevno delo, so preproste: usmeriti vse svoje sile v regijo in izven nje za naročilo različnih del in vzpostaviti intenzivne stike z direktorji ravenskih železarskih družb za pridobitev osnovnih sredstev, prostorov, zemljišč in podobnega, kar ni polno zasedeno v poslovnem procesu družbe, s čimer bi lahko ljudem, ki so ostali brez dela, pomagali v celoti ali deloma ali pa v različnih kombinacijah.

Kot je bilo zapisano v razpisu, je pomembno predvsem, kakšen program in ideje o razreševanju presežnih delavcev bo kandidat ponudil. Jasno je, da smer formalne izobrazbe niti ni tako odločilna, pomembna pa je komunikativnost v vse smeri - v odnosu do ljudi, ki so ostali brez dela in so težko zaposljivi, in na drugi strani v odnosu do poslovnežev ter podjetnikov tako znotraj kot zunaj železarne oziroma v regiji in zunaj nje. In seveda, iskanje skupnih rešitev."

"Ali trajne presežke ugotavljajo tudi v drugih družbah v okviru Slovenskih železarn?"

"Popolnoma enako se dogaja tudi na Jesenicah in v Štorah."

"V Prepihu smo lahko prebrali oglas Železarne Ravne o oddaji neizkoriščenih zmogljivosti interesentom: "Ponujamo vam priložnost, da z našo pomočjo uresničite svoje želje. Če potrebujete prostor, sodelavce, stroje, opremo, znanje s področja pridobivanja in predelave kovin, kovinske obdelave, informatike, projektiranja..., nas pokličite ali pridite k nam." Akcija sodi v sklop prizadevanj za reševanje položaja presežnih delavcev.

V maju so potekali tudi animacijski seminarji o osnovah podjetništva, ki naj bi spodbudili samozaposlovanje čakajočih na delo.

Ministrstvo za delo, družino in socialno varnost pa obrtnikom in podjetnikom, ki zaposlijo delavca iz LC, ponuja subvencijo 150 000 tolarjev, šest njegovih mesečnih plač in odpravnino v višini pol plače na leto dela v Železarni Ravne."

"Res smo - v okviru možnosti - že začeli z nekaterimi dejavnostmi. Ugotavljam, da odgovornost in skrb, da se najde ljudem delo, ki so ga pač zaenkrat izgubili (ali je to začasno ali trajno, je dokaj relativen pojem), danes ni enakomerno porazdeljena. Ostaja na vodstvenem kadru družbe, ki mora skrbeti za preživetje, proizvodnjo, plače itd., zato mu ostaja zelo malo časa za nalogo, ki nikjer v svetu ni dolžnost managerjev, ampak regionalne politike.

V tem času že potekajo izobraževanja, ki jih financira regionalni zavod za zaposlovanje. Gre za dve vrsti seminarjev. Vodstvenemu kadru so namenjena predavanja o notranjem podjetništvu: to so osnovne informacije o vidikih, ki jih ponavadi ne vidimo, in sicer, na kakšne načine je mogoče sproščati podjetnost pri ljudeh, kako je z izločanjem strojev, opreme in z ustvarjanjem prostorskih in drugih možnosti mogoče pomagati ljudem, ki imajo ideje. Drugi tip seminarjev je za ljudi na čakanju, in sicer o tem, kako razviti idejo, ki jo nosijo v sebi, vse do poslovnega načrta. Osnovni namen jim je dati temeljna znanja o tem, kako pristopiti k nečemu, kar bi lahko spremenilo njihov položaj.

Drugi sklop aktivnosti so razgovori o tem, kaj storiti z zemljišči, ki so zunaj plota železarne, ki ne rabijo poslovnim namenom, ki jih tudi ne potrebujemo itd. To so pogovori na relaciji občina - družbe na lokaciji Ravne o možnem odkupu takih zemljišč, saj bi jih nato Sklad stavbnih zemljišč lahko uredil v obrtno cono z osnovno infrastrukturo. To je v skladu s pogodbo, s katero smo se obvezali, da bomo denar od morebitne prodaje zemljišč ipd. namenili za razreševanje presežnih delavcev.

Nekateri direktorji so se prijazno odzvali na sklep 1. seje UO LC in posredovali seznam opreme ter prostorov, ki so premalo izrabljeni in zato nerentabilni. Z oglasi v Prepihu in na Koroškem radiu Slovenj Gradec poskušamo animirati okolje, da bi skozi te oblike lahko našli zaposlitev za kogarkoli.

Pogovarjali smo se tudi s podjetniki oziroma zasebniki v naši regiji. Povedali smo jim, s kolikšnimi finančnimi sredstvi lahko podpremo zaposlitev presežkov delavcev pri drugem delodajalcu. Menim, da interes obstaja in da bo nekaj ljudi, ki bi sicer ostali brez dela, le - tega vseeno dobilo.

Naslednji ukrep je delo v tujini. Čakamo na odgovor nemškega partnerja na našo ponudbo, ki smo jo izdelali skupaj s slovenjgraškim Kogradom. Če bo sprejeta, bo nekaj deset delavcev imelo delo do konca leta.

Verjetno je možnih še več podobnih priložnosti za zaposlitev presežnih delavcev; da ne bi zaradi fizične nezmožnosti posameznikov, ki se s tem področjem ukvarjamo, ostale neizrabljene, potrebuje LC človeka, ki ga bo vodil in delal poln delovni čas.

Do sedaj je bilo 156 odzivov za tako ali drugačno obliko reševanja položaja presežnih delavcev. Predvidevam, da bomo lahko v celoti izpolnili obveznost iz pogodbe, da do konca leta najdemo zaposlitev za okoli 300 ljudi (za primerjavo: v socialnem programu do konca leta je zapisano nižje število novih zaposlitev -210).

Žal se predvidevanje, da se bodo nekateri delavci vrnili na delo, ko se bo povečala prodaja izdelkov, ne uresničuje. Ker se je, nasprotno, obseg naročil zmanjšal, je tudi število trajnih presežnih delavcev višje, kot je predvidela že večkrat omenjena pogodba."

"Obeti za prihodnost gotovo niso optimistični - tudi na kadrovskem področju ne. Kaj bi želeli na koncu sporočiti zaposlenim oziroma tistim, ki bodo ostali brez dela?"

"Veliko več lahko storimo za delavca, ki tudi sam poskuša nekaj poiskati zase, npr. prispeva idejo ... Takemu človeku tudi laže priskočimo na pomoč z viri, ki jih imamo.

Najteže je, če posameznik nima ideje, ali pa kaže resigniran odpor oziroma sovražnost do vseh vodstvenih kadrov in vsega, kar je pripeljalo do tega, da je delo izgubil.

Razumem taka razmišljanja in ravnanja in jih ne obsojam. Vendar pa je pojav presežnih delavcev neizpodbitna posledica spremembe gospodarskega sistema in približevanja Evropi.

Sam si bom tudi v prihodnje prizadeval, da bo ta proces čim manj boleč in da bomo poskušali pomagati čim večjemu številu ljudi - kako ta spoznanja preboleti kot postaviti kaj novega, bodisi, da bo to rezultat posameznikove ideje ali pa bodo nove možnosti ponudili drugi podjetniki, ki so sedaj, ko je Železarna Ravne v krizi, v fazi rasti."

"Hvala za pogovor."

Andreja Čibron - Kodrin

ZABOJNIŠKI SPEKTROMETER - ZA HITREJŠO PROIZVODNJO JEKLA

V projektu Ekološka sanacija jeklarne 2, ki obsega zaprt vodni hladilni sistem, peč UHP in odpraševalno napravo Fläkt, je tudi samodejna analizna naprava, nameščena v zabojniku blizu peči. Omogoča hitro analizo vzorcev v procesu izdelave jekla. Hitrost je pri tako dragi proizvodnji s tako veliko porabo energije, kot jo ima UHP, nadvse pomembna, zato so jeklarji in laboratorijski delavci ter računalniški strokovnjaki storili vse, da so jo usposobili za redno delo. Pri usposabljanju spektrometra za obratovanje so sodelovali kemiki dipl. inž. Alenka Ajd, inž. Marjana Mezner z vodjem dipl. inž. Jožetom Žlofom, programer Darko Robar in jeklarji z vodjem Savom Burjo in delovodjem Markom Jamnikom.

PODVIG V EVROPSKEM MERILU

Idejo za nakup samodejnega zabojniškega spektrometra so dali jeklarji. Podobno napravo, vendar enostavnejšo, namenjeno za analizo le nekaj vrst manj zahtevnih jekel, so namreč videli v Belgiji. V jeklarni Arbed v Luksemburgu pa sta si jo ogledala dipl. inž. Jože Žlof in dipl. inž. Andrej Rozman. Zdela se jima je primerna za neprekinjeno obratovanje, za kakršno so tedaj (leta 1989) novi projekt tudi načrtovali.

Napravo so naročili pri firmi Spectro, kooperantu firme Fuchs, ki je bila glavna dobaviteljica peči UHP. Na podlagi pogovorov s predstavnikom Spectra so kemiki v Železarni Ravne določili, katere elemente in v kakšnih koncentracijskih območjih bo moral aparat analizirati. To naj bi zadostovalo, da bi v Nemčiji izdelali napravo, nared za delo.

Pri nameščanju in usposabljanju zabojniškega spektrometra je bilo precej težav. Povzročale so jih politične razmere pri nas, pa tudi zahtevnost naprave in dela, ki naj bi ga opravljala. Naprava je prispela v železarno konec leta 1990, strokovnjaki firme Spectro pa so prišli maja 1991, ravno v času, ko je bila tu stavka. Uredili so instalacijske vode (naši kemiki pa so opravili osnovno kontrolo zanesljivosti rezultatov), nato so odšli.

Delo naj bi dokončali, ko bi se razmere pri nas uredile. V resnici se je stanje še poslabšalo - sledila je junijska vojna, nato čakanje na mednarodno priznanje. Predstavniki Spectra so se vrnili šele spomladi 1992. leta in priznali, da naprava ne deluje tako, kot bi morala, saj je bila prvotna umeritev - kalibracija - glede na široki spekter in zahtevnost proizvodnje jekel v Železarni Ravne neustrezna, prepovršna. Na podlagi 3000 natančno analiziranih kontrolnih vzorcev, ki jih ima na razpolago, je Služba za kemijo ugotovila, da se rezultati analiz, dobljeni v zabojniškem spektrometru, ne ujemajo s pravilnimi vrednostmi, tistimi, ki jih opravi kvantometer v kemijskem laboratoriju, zatorej so neuporabni. Reklamacijo je dobavitelj priznal in na Ravne so poslali strokovnjaka za spektrometrijo in kemijsko analitiko, ki je skupno s strokovnjaki Službe za kemijo s pomočjo naših vzorcev na novo umeril napravo. Pri tem je imel ves kemijski laboratorij veliko dela, saj so morali narediti za vse vzorce primerjalne analize, še posebej pa so morali analizirati vsebnost ogljika in žvepla. Emisijski spektrometer ta elementa določa hkrati z drugimi, v laboratoriju pa ju analizirajo na drugih aparatih.

Računalniški program, ki ga še vedno dopolnjujejo, so izpopolnili do te mere, da so lahko začeli analizirati večino kvalitet, ki jih trenutno izdelujejo v peči UHP. Naprava je začela obratovati decembra 1992. V začetku so imeli težave z vzorci, ki po obliki in kakovosti niso ustrezali zahtevnosti samodejne obdelave in analize. Ko so kupili nove kartuše - sonde za jemanje vzorcev in so jeklarji z nekaj vaje dosegli primerno dobre vzorce, so novo analizno napravo v jeklarni 2 lahko začeli redno uporabljati.

KAKO SPEKTROMETER DELUJE

Napravi pravimo tudi kvantometer, izraz spektrometer pa je strokovno ustreznejši. Sestavljajo ga: postaja za vstavitev vzorca, samodejni tračni brusilni stroj, optični emisijski spektrometer (kvantometer), primeren za delo v poostrenih delovnih razmerah, robot za podajanje vzorcev, podstavek za rekalibracijske in kontrolne standarde, odlagališče za analizirane vzorce (6 prekatov po 70 vzorcev, ki so označeni in odloženi po vrstnem redu). Vse te enote so vgrajene v klimatizirano in za prah neprepustno ohišje zabojnika.

Aparaturi strežejo od zunaj. Delavec - pomočnik topilca vzame vzorec na predpisan način, vpiše zahtevek za analizo na terminalu pri peči, v postaji VOD ali na zunanji številčni tipkovnici na zabojniku. Ohlajen vzorec grobo obdela na ločilni brusilni napravi ob zabojniku in ga skozi linico vstavi v ustrezno matrico. Z vključitvijo startnega stikala se sproži analizni postopek, ki se začne s pripravo vzorca, nadaljuje z analizo in začasnim uskladiščenjem ter konča z javljanjem rezultata kemijske enalize k peči oziroma v postajo VOD. Postopek, ki je znotraj zabojnika popolnoma avtomatiziran, traja slabi dve minuti.

Pogoj, da naprava deluje, pa je, da je vse brezhibno. V prvi vrsti velja to za vzorce. Pri analizi sodeluje samo 4 mg materiala, ki predstavlja 40 ton jekla, samo 2 odstotka od tega pa prinaša svetlobo za analizo. Zato je razumljivo, da mora biti vzorec reprezentativen in ustrezno pripravljen. Bati se je namreč, da bi bili dve določitvi (tudi kontrolna) enako slabi, kar je pri samodejni analizi možno. Zato mora vsak rezultat oceniti mojster UHP; če se mu zdi dvomljiv, preizkus ponovi ali pa naroči analizo v kemijskem laboratoriju. Tudi končno analizo vzorca opravijo v kemijskem laboratoriju, ki je edini pristojen za izdajo atesta.

AVTOMAT NE MORE NADOMESTITI ČLOVEKA

Zabojniški spektrometer je torej pomemben analizni pripomoček, ki s hitrimi analiznimi postopki omogoča cenejšo proizvodnjo jekla (pri vsaki šarži na ta račun prihranijo približno 10 minut), nikakor pa ne more nadomestiti človeka in klasične analize v laboratoriju.

Zaradi težavnih delovnih razmer (bližina peči) je naprava manj natančna in zanesljiva kot laboratorijska, zaradi avtomatizacije pa lahko kaj hitro odpove, če niso izpolnjeni vsi pogoji za njeno delovanje. Razen tega, da analizira le dober vzorec, mora biti pod točno določenim pritiskom tudi voda (3 bare) in zrak (6 barov), uporabljati pa je mogoče le čisti argon - tisti, ki ga sicer uporabljamo v železarni, ne velja, zato ga za te analize uvažamo iz Avstrije prek firme MG-Ruše.

Ko so napravo naročali, so v jeklarni načrtovali neprekinjeno proizvodnjo nad 200.000 ton letno, in za tak način dela je tudi zgrajena. Dobro deluje le, če je začetno stanje enako. Če obratovanje prekinjamo, se razmere spreminjajo in aparat se mora na novo rekalibrirati, samodejne kontrole so pogostejše. Zaradi nerednega dela in prekinitev proizvodnje, tudi po teden dni, naprava ne da vsega od sebe, več mora biti posegov kemijskih strokovnjakov in elektronikov. Razen tega bi pri redni proizvodnji lahko v krajšem času preizkusili več vrst in tipov jekel ter izpopolnili računalniški program tudi za njihovo analizo. Doslej lahko v zabojniškem spektrometru analiziramo manj in srednje legirana jekla, orodna jekla tipa Utop, Mo 1, OCR 12 ter prokronska jekla z nizkim nikljem, ne pa najzahtevnejših - avstenitnih in hitroreznih jekel, ki jih za zdaj v UHP tudi ne izdelujejo.

Mojca Potočnik

STROJI USPEŠNI NA TUJIH TRGIH

Stroji uspešno sodelujejo s številnimi tujimi podjetji, kar okrog 90 odstotkov svojih izdelkov izvozijo.

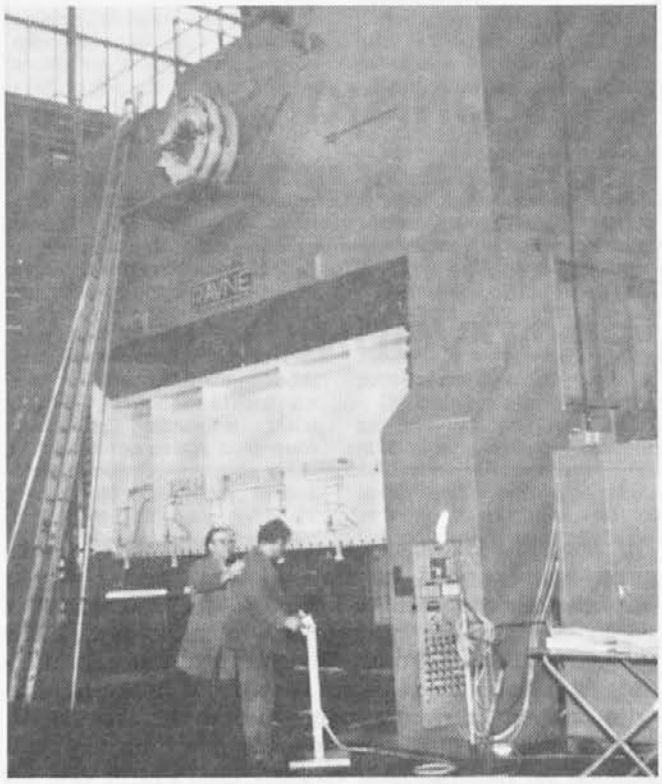

■ Proizvodnja stiskalnic

Direktor Strojev Jurij Pratnekar nam je opisal sodelovanje s tujimi partnerji na področju proizvodnje stiskalnic: "V začetku junija smo dokončali drugo stiskalnico za firmo Midwest Stamping v Ohiu, enako, kot je bila prva pred dvema letoma, vredno 1,3 milijona dolarjev. Za Stroje je ta ameriška firma zelo pomemben kupec, ki bo v prihodnosti potreboval še več strojev. Z dosedanjim sodelovanjem z nami so zelo zadovoljni, ob prevzemu smo se že dogovarjali za izdelavo nove stiskalnice UPS 500.

S podjetjem CPS smo sklenili pogodbo za 3 stiskalnice VP 630 in za stroj za kovaško valjanje RW2A, ki jih izdelujemo za firmo EUMMCO. Vsi ti stroji morajo biti dostavljeni kupcem do 15. decembra letos.

V izdelavi je tudi stiskalnica za Kovinoplastiko Lož, tip UHS 400, ki bo dokončana do julija letos."

Stiskalnico UHS 500 pa bodo predstavili na sejmu v Hannovru letos septembra. Zanjo še nimajo znanega kupca in upajo, da jo bodo prodali na sejmu. To je zelo sodobna stiskalnica z veliko novostmi, zato menijo, da bo na sejmu pritegnila zanimanje.

"V montaži je stiskalnica UPS 200 za nemškega kupca TBW; skupaj s celotno linijo mora biti dobavljena v juniju; v izdelavi pa so tudi mehanske škarje za razrez toplih gredic za firmo Novolipeck iz Rusije," je povedal direktor Strojev.

Pred njimi sta še dva velika projekta, pri obeh so tik pred podpisom pogodbe.

"V sredini maja so bili na Ravnah na obisku predstavniki firme DANA, s katerimi smo imeli podrobne tehnične razgovore o projektu, obiskovalci pa so imeli tudi nalogo oceniti politično situacijo Slovenije in našo proizvodno sposobnost. Ta projekt zajema 4 stiskalnice 2 DE 800, 2 stiskalnici 2 DE 1000 in 2 stiskalnici 2 DE 2000; vrednost projekta je okrog 8 milijonov dolarjev. Projekt je zdaj v fazi, ko je treba samo še podpisati pogodbo, kar naj bi se zgodilo v juliju.

Konec maja so Stroje obiskali predstavniki Renaulta iz Pariza skupaj s predstavniki Renaulta iz Oyaka v Turčiji, kjer gradijo novo tovarno. Pri tem sodelovanju oziroma projektu gre za izdelavo ene stiskalnice DA 1200/800 in 4 stiskalnic 2 DE 800. Tudi tu smo tehnične podrobnosti natančno razčistili, naročilo od Renaulta pa naj bi prišlo do 1. julija. Dogovoriti se moramo le še o podrobnostih v zvezi s financiranjem in plačilnimi pogoji."

Na področju stiskalnic jim torej ne manjka dela in naročil; pri individualni proizvodnji dokončujejo rezervne dele za Novolipeck, konec junija pa morajo poslati prvo pošiljko rezervnih delov za Krivirog v Rusiji.

■ Proizvodnja valjev

Za proizvodnjo valjev imajo Stroji v prihodnjih mesecih bistveno več naročil kot v preteklosti. Tudi na tem področju so usmerjeni v tujino, predvsem na tržišča v Indiji in Ameriki. O tem nam je več povedal komercialni direktor Strojev Miran Rebernik.

"V začetku aprila smo obiskali Indijo, kjer valje prodajamo že 4 leta in smo v tem obdobju dosegli za 1 milijon dolarjev prometa. Na osnovi dosedanjih rezultatov in velikega odziva predvsem v zadnji polovici leta smo se odločili, da bomo ta trg bolj temeljito obdelali. Za to smo imeli več razlogov: v preteklem obdobju smo si ustvarili dokaj dobre reference, velike so potrebe indijskih predelovalcev pločevine po kvalitetnih valjih - torej po uvozu teh valjev, in pa popolna liberalizacija uvoza v Indijo, ki je bila uvedena letos.

Nameni našega obiska v Indiji so bili naslednji: želeli smo obiskati naše dosedanje kupce in se dogovoriti o možnostih nadaljnjega sodelovanja; obiskati smo želeli čim več naših potencialnih kupcev in glede na naš dosedanji nastop na tem tržišču natančno definirati prodajno mrežo na indijskem trgu.

Aktivnosti smo usmerili na štiri glavne segmente porabnikov valjev, ki smo jih mi sposobni dobavljati, in sicer na valjarne, ki imajo ogrodje sendzimir; valjarne, kjer uporabljajo valje za hladno valjanje, aluminijsko industrijo in valjarne, ki potrebujejo manjše letne količine valjev.

Kupci so s kvaliteto naših valjev dokaj zadovoljni, ob tem obisku pa smo ugotovili tudi, da je na tem trgu prisotna že vsa svetovna konkurenca, kar kaže na to, da je indijsko tržišče tudi za ostale izdelke izjemno perspektivno.

Tudi na tem obisku smo z raznimi firmami in zastopniki poskušali navezati stike tudi za prodaje drugih izdelkov, ki se proizvajajo v sklopu SŽ. Pokazali so velik interes za pločevino, lite valje, nože, stiskalnice in ostale rezervne dele za različne industrije."

V začetku maja pa so predstavniki Strojev obiskali tudi S Ameriko, ki je poleg Italije njihov glavni trg za valje, na katerem so prisotni že dobrih 10 let.

Miran Rebernik, komercialni direktor, je povedal, da je vzrok za ta obisk stagnacija prodaje v zadnjih treh letih. "Tudi tu smo obiskali večino dosedanjih pa tudi nekaj novih potencialnih kupcev. Poskušali smo dobiti čim več informacij o valjih, ki jih nudi konkurenca, njihovih tržnih instrumentih, poskušali pa smo prodreti na ta trg tudi z ostalimi rezervnimi deli.

Splošne ugotovitve so, da so kupci zelo zadovoljni s kvaliteto naših valjev, in da je za povečanje plasmana edina ovira cena, ki je v primerjavi z ameriško konkurenco (CENTURY IN FORSTER) nekje na istem cenovnem nivoju.

Prav tako smo pri večini firm, ki smo jih obiskali, poskušali glede na pogoje valjanja svetovati najprimernejše valje glede kvalitete in trdot. Dogovorili smo se, da bomo v prihodnje storili vse za znižanje naših cen, predvsem za delovne valje nad Ø 300, kjer doslej nismo uspešno konkurirali ostalim ponudnikom.

Naročila valjev za ameriško in kanadsko tržišče so letos že v prvih 5 mesecih dosegla isti nivo kot v celem lanskem letu, nadejamo se, da bomo tržni delež v letošnjem letu povečali vsaj za 30 - 40 odstotkov."

Irena Nagernik

ZAPRITE OKNA, ZAPRITE DURI

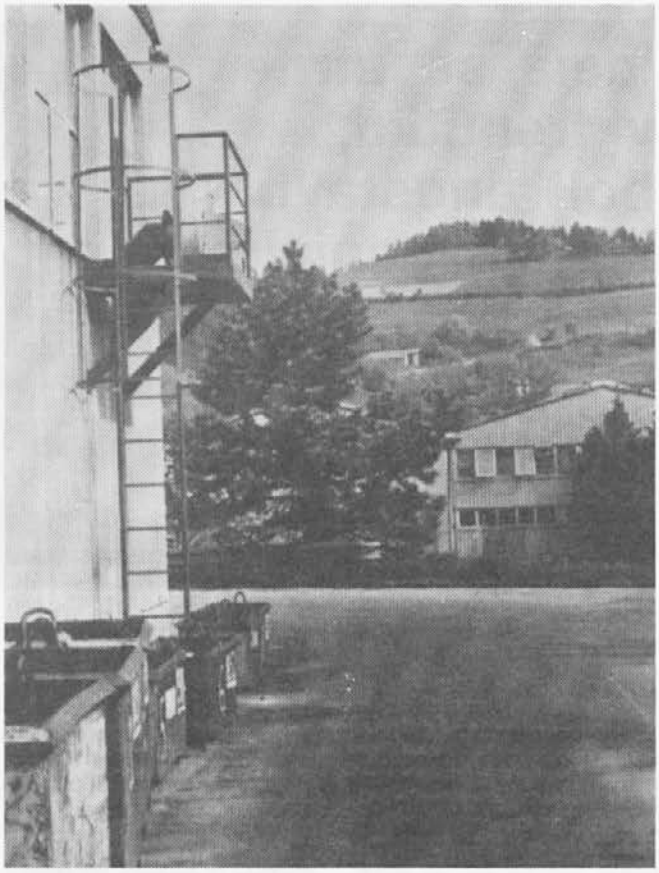

V stavbi, ki jo po domače imenujemo OTK, so prostori raznovrstni, od navadnih pisarn in laboratorijev z občutljivimi napravami do delavnice vzorcev, kalilnice in jedkalnice. Na slednjo se veliko ljudi huduje, čeprav je za proizvodnjo določenih vrst jekel nepogrešljiva.

Jedkanje v solni ali solitrni kislini omogoča makro preiskave jekel za Metal, Jeklolivarno in STO. Vzorci se kuhajo v zaprtem prostoru, poskrbljeno je tudi za odsesavanje hlapov, ki so zdravju škodljivi. Ko kisline ne bi bile tako agresivne, bi moralo biti torej vse lepo in prav. Žal pa so tudi tu, kot še marsikje v železarni, problemi rešeni le na pol. Kislinski hlapi, ki jih močan ventilator vleče iz jedkalnice, so napeljani kar v ozračje, namesto da bi jih z ustreznim filtrom nevtralizirali. Zaradi njih se je začel sušiti bor v bližini stavbe (na sliki), zaradi njih so lani poginili kosi, ki so gnezdili na njem, zaradi njih pa so zaskrbljeni in jezni tudi delavci v sosednji delavnici. "Kadar je nizek zračni pritisk ali veter piha od vzhoda proti zahodu, imamo polno delavnico plina. Stroji nam rjavijo, nas pa peče po grlu in v očeh, da tega ni mogoče prenašati. Rekli so nam, naj zapiramo okna in duri, ampak v popolnoma zaprtem prostoru tudi zaradi hlapov, ki se dvigajo od strojev, ne moremo vzdržati," so se pritoževali, ko sem se oglasila pri njih. Jedkalec ni rekel nič. Pokazal je samo na zarjavele pipe in radiatorje ter druge kovinske predmete. Na srečo njegovi organi niso iz železa - kdaj bi že odpovedali, saj dela tu že 14 let. Pred leti je prosil, da bi mu odobrili benefikacijo, pa ni bilo nič. Zdaj je pa tako, da mora biti vsak vesel, če sploh še ima delo.

In kaj pravijo na vse to odgovorni?

Direktor Jože Šegel je povedal: "Poznam problem in so tudi že narejeni načrti, da ga rešimo. Že ko smo naročili ventilator za odsesavanje, smo zahtevali tudi rešitev za čiščenje zraka, ki izhaja iz prostora za jedkanje.

Projekt še ni uresničen samo zaradi finančne situacije, v kateri smo. Mogoče se komu zdi čudno, da predstavlja tak filter problem, resnica pa je ta, da kadar tehtamo, ali dati denar za plačo ali poravnati tak strošek, se odločimo za prvo. Nesreča je pa še v tem, da se okna in vrata te delavnice odpirajo na tisti strani, od koder v prostor vleče slab zrak. A kot rečeno, kakor hitro bo mogoče, bomo problem ustrezno rešili, s pomočjo strokovne službe pa bomo uredili tudi problem zaposlenega v jedkalnici."

Glede delovnega mesta jedkalca je ekologinja, inž. Jasna Bogataj, povedala: "Rešitve ne more dati naša služba. Ali bomo začeli postopek za benefikacijo ali ne, bo odločil republiški inšpektor za delo, ko si bo jedkalnico sam ogledal."

M.P.

MONTAŽNA LINIJA ZA AVTOMOBILSKO TOVARNO

Konec maja so iz Železarne Ravne odpremili zadnjo pošiljko delov montažne linije za varjenje in montažo avtomobilskih karoserij, namenjeno v Tamplono v Španiji, kjer koncern Volkswagen gradi novo avtomobilsko tovarno.

Linijo je naročil Voest Alpine, delo pa je prevzel STO, ki je za posamezna dela najel kooperante - Koprem Prevalje, Monter Dravograd, VIP Železarna Ravne. Kooperanti so zvarili in zmontirali ogrodje, ki je dolgo 35 m, široko 6 do 11 m in težko 74 ton - v dveh linijah. V STO so izdelali montažne - centrirne naprave in vozičke, ki predstavljajo delovni del linije.

Izdelava jeklene konstrukcije je predstavljala problem zaradi velikosti in teže, kajti kupec je zahteval veliko natančnost, kar je tudi razumljivo, saj bo proizvodnja avtomatizirana. Bolj zapletene dele linije so izdelali v STO, kjer imajo s takim delom že veliko izkušenj, ki so si jih nabrali v treh letih sodelovanja s tem avstrijskim partnerjem.

Ob prevzemu je bil kupec zadovoljen tako s kakovostjo kot z rokom izdelave, zato so v STO prepričani, da se bo sodelovanje s Voest Alpine še nadaljevalo. Trenutno imajo v delu zanj več različnih projektov.

M.P.

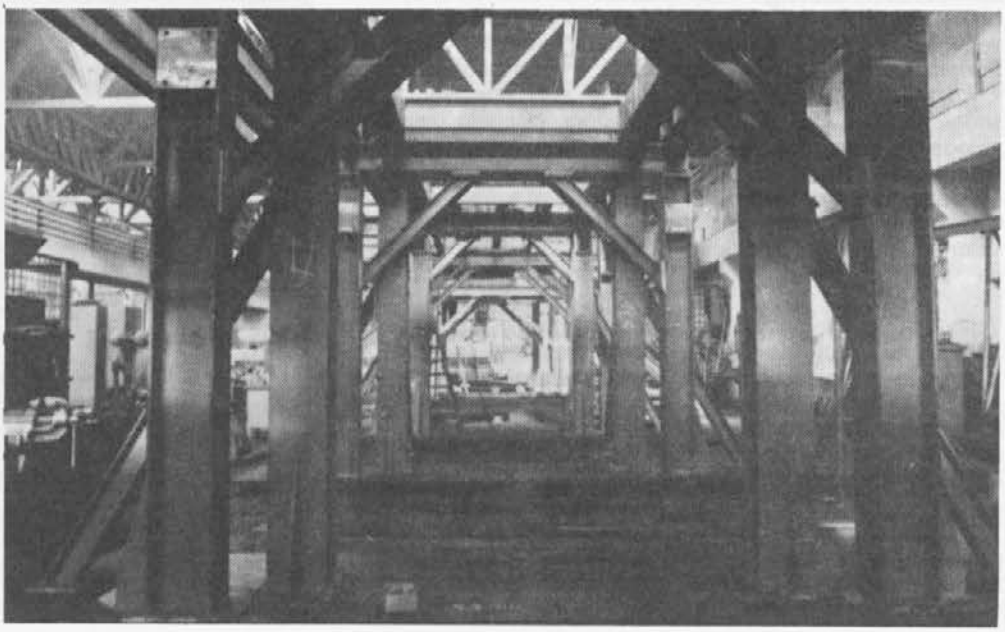

Ideja se utrne v trenutku, bolj enostavna je, bolj je genialna

DRAGE SODELAVKE IN SODELAVCI - INOVIRAJTE!

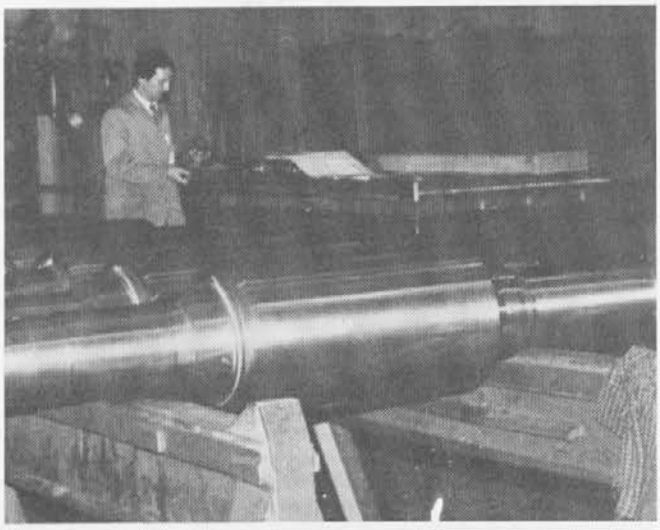

Namen inovacijske dejavnosti v podjetju je, da spodbuja in nagrajuje pobude zaposlenih. Namenjena je vsem sodelavcem, saj nagrajuje predloge, ki zagotavljajo znatno izboljšanje dosedanje prakse v poslovanju. Samo po sebi se nam zdi razumljivo, da je treba z razmišljanjem preseči lastno delovno področje in si maksimalno prizadevati za manjše in večje izboljšave oz. inovacije v podjetju. Pri skupnem delu moramo izpolnjevati vedno večje zahteve po kakovosti. Istočasno in enakovredno je treba upoštevati potrebe kupca, interese varnosti in okolja, pa tudi izboljševati sodelovanje, organizacijo in gospodarnost. Le žive ideje - po možnosti vseh sodelavcev - pripomorejo k temu, da se proces stalnega izboljševanja kakovosti in inovativnosti ne prekine. Podpiranje takšnega trenda - v korist podjetja kot tudi sodelavcev - je skupna naloga vodstva podjetja in vseh zaposlenih.

Podnaslov in uvod članka sta povzeta iz publikacij, s katerimi se direktorji podjetij na Zahodu obračajo na svoje sodelavce. Inovativna dejavnost pa je nujna in pomembna tudi za poslovanje in razvoj vseh podjetij "bivše" Železarne Ravne, ne glede na to, da so ponekod krožile govorice, češ, da si le "šefi talajo denar."

Trenutno stanje je v posameznih podjetjih železarne različno. V prvem četrtletju letos smo s pomočjo službe za inovacije v Poslovnem servisu Ravne, d.o.o., sklenili 22 pogodb, večinoma za inovacije, ki so bile sprejete že v prejšnjem sistemu. V Metalu Ravne, d.o.o., so sklenili 8 pogodb (z 21 avtorji), od tega 2 novi, v STO Ravne, d.o.o., 3 pogodbe (s 6 avtorji), od tega eno novo, v ENERGETIKI Ravne, d.o.o., v VIP Ravne, d.o.o. in STROJIH Ravne, d.o.o., po eno pogodbo, v JEKLOLIVARNI Ravne, d.o.o., 3 pogodbe (z 9 avtorji) in v ARMATURAH Muta, d.o.o. ter NOŽIH Ravne, d.o.o., po dve pogodbi (z 11 avtorji).

Dejanski prihranek skupnega dokazanega prihranka v teh inovacijah je 35.770.000 SIT, od česar je 54 avtorjev - inovatorjev prejelo skupno 1.150.000 SIT.

Ob organizacijskih spremembah in splošni recesiji, ki se v vseh podjetjih kaže tudi v krizi poslovanja, so direktorji, ki imajo vse pristojnosti tudi na inovativnem področju, maksimalno obremenjeni in zasedeni. Tako se obravnava in reševanje inovacijskih predlogov velikokrat zelo podaljšata.

Kljub temu upravičeni inovacijski predlogi s pomočjo pospeševalcev, službe in (pričakovano vztrajnih) avtorjev le dosežejo svoj namen.

Zakaj ni več inovacij?

Minimalni pogoj, dokumentiranost podatkov za izračun prihranka oz. inovacijskega plačila, se v tem obdobju dosledno uveljavlja, kar sicer tudi podaljša obravnavo, a takemu sistemu ne moremo očitati skorumpiranosti ipd.

Nekaj normalnega bi moralo biti dejstvo, da nekateri inovacijski predlogi tudi ne "grejo skozi". Tako smo v tem obdobju zavrnili oz. arhivirali 12 neupravičenih ali nedokumentiranih predlogov.

Avtorji - inovatorji sami vedo, kak napor je včasih potreben, da uveljavijo svoje ideje po ustaljenih poteh poslovanja, tehnologije ... Še enkrat toliko napora je nemalokrat treba, da že sprejete ideje dokumentirajo in formalno dokažejo v postopku za priznanje - do inovacijske pogodbe oz. plačila. Ne glede na to številke kažejo, da se to splača TUDI DANES - SEDAJ, ne samo materialno, tudi moralno, in ne samo avtorju - tudi PODJETJU!

Služba za inovacije

OSKRBA Z ENERGIJO V APRILU 1993

V aprilu je bila dobava in oskrba porabnikov z zemeljskim plinom normalna, mazuta in propan-butana nismo nabavljali. Plin propan-butan smo rabili iz zaloge, mazuta nismo rabili, pokurili pa smo 21.900 kg odpadnega olja.

Dne 22.4.1993 je v celotni Železarni Ravne izpadla el. energija od 7.08 do 7.44 ure, in sicer zaradi razpada sistema el. omrežja.

Proizvodnja in oskrba porabnikov s sekundarnimi energenti je bila zadovoljiva, vse manjše motnje, ki so se pojavile, pa smo sproti odpravili.

V mesecu aprilu smo zbrali 22 m^3 odpadne emulzije in iz nje smo s cepljenjem pridobili 3.000 kg odpadnega olja za sežig. Skupno smo zbrali 21.900 kg odpadnega olja.

22.4.1993 smo prekinili z ogrevanjem mesta Ravne, 23.4.1993 pa tudi prostorov v železarni. Prenehali smo tudi z lokalnim ogrevanjem delovnih mest z infra grelniki in plinskimi kamini.

Poleg oskrbe z energenti smo opravili še načrtovane preventivne preglede in odpravili okvare na energetskem omrežju in napravah.

Pričeli smo tudi z dejavnostmi za zamenjavo acetilena za rezanje in ogrevanje kovinskih materialov s čistim zemeljskim plinom, ki je približno 9-krat cenejši od acetilena. Pline bomo zamenjali postopno, glede na tehnične možnosti, in da bi bile čim manjše motnje pri proizvodnji. V prvi predelavi so zamenjave za EPŽ, pnevmatične stroje, namensko proizvodnjo (ZSD) in kalilnico II.

Na podlagi naročila Stanovanjskega podjetja Ravne smo opravili tudi nekaj del na omrežju centralne kurjave in v kotlovnicah zunaj železarne.

Ferdinand Kotnik, inž.

NOŽI NA SEJMU V HANNOVRU

Od 19. do 25. maja je v Hannovru potekal največji mednarodni sejem za lesne in gozdarske stroje in orodje - LIGNA, na katerem je sodelovalo 1300 razstavljalcev iz vsega sveta, 6 jih je bilo iz Slovenije, med njimi tudi Noži Ravne.

Njihova udeležba in razstavni prostor sta vzbudila izredno zanimanje med različnimi uporabniki nožev, še bolj pa pri njihovi konkurenci. Na svoj razstavni prostor so povabili na stotine potencialnih kupcev nožev, organizirali pa so tudi srečanja z dosedanjimi kupci. Vsi so si bili edini, da je njihov razstavni prostor zelo lepo urejen in razstavljeni eksponati - noži za furnir in lesnopredelovalno industrijo - brezhibni.

V času sejma so imeli izredno veliko obiskovalcev, med njimi kar okrog 80 predstavnikov novih firm, ki jih doslej niso poznali. Največ je bilo obiskovalcev iz Nemčije in ostalih evropskih držav, zanimivi pa so bili tudi obiski uporabnikov nožev iz prekomorskih držav - Čila, Brazilije, Kanade, Avstralije, Nove Zelandije, Singapura in Tajlanda.

"Vsi razgovori z obiskovalci so bili zelo konkretni, dobili smo številna povpraševanja in tudi konkretna naročila naših dosedanjih kupcev. Uspešnost navezanih stikov se je pokazala že takoj po vrnitvi domov, ko so nas že prvi teden obiskali predstavniki iz Avstralije in Čila, s katerimi smo se po ogledu proizvodnje dogovorili za konkretno sodelovanje. Prav tako pa vsakodnevno prihajajo tudi sporočila novih kupcev. Kot je pomembna priprava na sejem, je pomembno tudi delo in aktivnosti po sejmu, ko je treba obdržati stike in jih nenehno spodbujati," je povedala direktorica Nožev Ivana Klančnik.

Na sejmu so bili seznanjeni s splošno gospodarsko situacijo v Nemčiji, Evropi in Svetu, ki se je odražala tudi pri sklepanju poslov. "Evropa, še posebej pa Nemčija, je nedvomno v recesiji; borba za posle je ostra, konkurenca neusmiljena. Odločitev za nakup v takšni ekonomski situaciji odtehta predvsem cena, medtem ko morajo biti kvaliteta in dobavni termini v skladu z zahtevami kupca. Uspešnost novih navezanih stikov bo v končni fazi odvisna tudi od sposobnosti, da nože ponudimo ceneje kot ostali proizvajalci in tako zadržimo in povečamo svoj delež na trgu industrijskih nožev."

Direktorica Nožev je poudarila, da je bila odločitev za udeležbo na sejmu nedvomno pravilna. "Predstavili smo svojo trgovsko znamko, dokazali, da to zmoremo sami in mislim, da smo se prvič na tako velikem mednarodnem sejmu uspešno in profesionalno predstavili in izstopili iz anonimnosti. Razstavljanje na mednarodnih sejmih ni edina pot za povečanje prodaje, je pa - ob ustreznih pripravah in aktivnostih po sejmu - to ena izmed nujno potrebnih in uspešnih poti."

Irena Nagernik

JEKLOLIVARNA NA INDUSTRIJSKEM SEJMU

Od 21. do 28. aprila je bil v Hannovru sejem industrijske opreme, ki se ga je udeležilo tudi več podjetij (žal nepovezano!) iz Slovenije. Jeklolivarna Ravne je z luenno iz Pliberka gostovala na razstavnem prostoru Tehno Impexa, ki je gostil še pet drugih slovenskih livarn.

Jeklolivarno so na sejmu predstavljali dipl. inž. Stanko Štor, inž. Srečko Nabernik, sodelavec luenne, in Peter Pachteu kot zunanji sodelavec. Na sejem so se pripravili tako, da so o udeležbi na njem obvestili dosedanje kupce in morebitne nove porabnike njihovih ulitkov. Razstavili so ventile, krogelne pipe in segment, s seboj pa so imeli tudi precej propagandnega gradiva. Kupcem so razlagali, kje je Slovenija, kakšne ambicije ima, ter obžalovali, ker na sejmu ni nastopila Železarna Ravne s svojo blagovno znamko, ki jo na Zahodu mnogi poznajo.

S številnimi firmami so naši predstavniki vzpostavili prve stike, z že znanimi so se pogovorili o problemih, ki jih povzročajo predvsem nezadostna kakovost in neupoštevanje dobavnih rokov, kar bo treba odpraviti, da se naši kupci ne bodo preusmerili h konkurenci. Nekaj povpraševanj so dobili že na sejmu, še več odgovorov na dopise pa je prišlo v Jeklolivarno po njem. Nekatere potencialne kupce so povabili na Ravne, nekaj firm pa bodo te dni obiskali.

"Čeprav se bodo prvi rezultati pokazali šele v nekaj mesecih, je že zdaj mogoče reči, da je bilo sodelovanje na sejmu v Hannovru koristno, saj smo spoznali vsaj 20 možnih kupcev. Ali bodo postali naši partnerji ali ne, je odvisno od našega nadaljnjega prizadevanja, pa tudi od tega, koliko smo sposobni odpraviti pomanjkljivosti v naši proizvodnji. Vsekakor smo na sejmu dobili podlago za nadaljnjo raziskavo in obdelavo trga," sta po obisku na sejmu povedala Srečko Nabernik in Stanko Štor.

Mojca Potočnik

VZDRŽEVANJE DANES

Na pobudo zaposlenih v VIP in z dovoljenjem avtorja ter urednice ponatiskujemo delno prirejeni članek iz marčevske številke Vzdrževalca.
Uredništvo

Skoraj brez izjeme ob prvih znamenjih težav v podjetju ugotovijo, da ima podjetje preveč zaposlenih.

Tej ugotovitvi sledijo ukrepi, ki pa so zanesljivo v odkritju, da se število zaposlenih najlaže in povsem brez škode zmanjša v vzdrževanju in nekaterih podobnih spremljajočih službah.

Vzdrževalci, zaverovani v potrebnost svojih storitev in nezamenljivost, takoj reagiramo in že smo v nerazrešljivem konfliktu, ki pa se skoraj vedno konča s porazom vzdrževalcev.

Konflikt običajno preraste vse razumne meje, tako da ni več pomembno, kaj je dobro in prav za podjetje, temveč kdo bo koga, pri čemer se sredstva za dosego cilja ne izbirajo.

Takšna in podobna dogajanja ogrožajo ohranitev razsodnosti v glavah vzdrževalcev, kar v nadaljnjem razvoju dogodkov običajno povzroči več škode kot koristi.

Priporočljivo je, da ne reagiramo takoj. Velika verjetnost je, da bomo po preudarnem razmisleku ugotovili, da je preveliko število zaposlenih logična posledica zmanjšanega obsega dela v proizvodnji, ne pa odločitev predlagatelja, da zaradi lastnega užitka zmanjšuje število zaposlenih v vzdrževanju. Predlagatelj je za takšna razmišljanja običajno kriv sam, zaradi slabo pripravljenega predloga in pomanjkljive obrazložitve. Brez grenkega priokusa za vzdrževanje pri tem seveda ne gre, saj takšni in podobni ukrepi v drugih delih podjetja za vzdrževalci zaostajajo ali sploh ne pridejo na vrsto.

Tak odnos nas ne sme spraviti v nerazsodnosti, saj smo tudi v "zlatih" časih, ko je šlo za priznanja in uspehe, ostajali anonimni, zato ni presenečenje, da tudi danes nikoli in nihče, ne od politične kot tudi ne od gospodarske vladne strukture, ne v sredstvih obveščanja in ne v javnih nastopih, ne omenja vzdrževalcev. Verjemimo, da takšen odnos navedenih struktur ni nameren, pač pa je to posledica omejenega poznavanja stroke in lagodnega življenja teh ljudi v pretekosti.

Bistveni namen mojega prispevka je opozoriti, da se zadeve s pravilnim in pravočasnim sodelovanjem lahko zaključijo ugodneje, kot trenutno kaže.

VZDRŽEVALCI V ELANU

Pomembno je dejavnost vzdrževanja ohraniti kot celoto, to je, ohraniti strokovne kadre, stroje in opremo (delovne resurse). V tem je vitalna moč vzdrževalcev in "recept" preživetja, tako za vzdrževalce kot dejavnost kot tudi za proizvodnjo, za katero so vzdrževalci že doslej opravljali storitve.

Dejavnost vzdrževanja je kot organizacijsko enoto treba izločiti iz celote, podobno kot to storijo ostali "perspektivni programi," s čimer je doseženih več učinkov istočasno, predvsem se celota znebi finančnega stroška in moralnega bremena, dejavnost vzdrževanja pa se razbremeni neplačanih obveznosti in sprosti svoje zmogljivosti za druga tržišča. Zadeva ni tako preprosta, kot je prikazana v opisu, vendar preizkušeno deluje in prinaša vrsto resničnih poslovnih racionalizacij in prednosti.

Spremembe so predvsem za vzdrževalce velike. Čez noč je treba povsem spremeniti miselnost in obnašanje. Delati je treba samo tisto, kar je mogoče prodati, in prodati samo toliko, kot je narejenega.

Selekcija kvalitete kadrov v vzdrževanju se opravi sama, saj, kot rečeno, neopravljenega in slabo opravljenega dela ni mogoče prodati, torej je delavec, ki dela ne opravi ali ga opravi slabo, odveč. Podobno nastane močna redukcija režijskega kadra, saj je treba delo in naloge organizirati tako, da so v njih upoštevani tudi konstrukterji, tehnologi in mojstri.

Opisanemu primerno je treba vzdrževalce organizirati v okviru samostojne enote - podjetja, ki ima sedaj tudi svoje ime, in to enoto organizacijsko dopolniti z elementi načrtovanja, gospodarjenja in spremljave poslovanja.

Temeljni element obvladovanja gospodarjenja v tako nastalem storitvenem podjetju je dosledno obvladovanje naročil z DN.

Kolikor gre za storitve po naročilu, je to treba spremljati z ustreznimi, od naročnika potrjenimi dokumenti, kolikor je to delo po ponudbi, je potrebna analiza po končanem delu.

Dolžnost izvajalcev storitev je v tem, da svoje delo in porabljeni material dosledno evidentirajo na DN, kar v praksi ne dela nobenih težav.

Glavna obremenitev vodstva novonastale dejavnosti je v zagotovitvi zadostnega obsega dela, vzdrževanju ustrezne kakovosti storitev, izdelavi pravilnih kalkulacij in spoštovanju sprejetih rokov.

Nalog vodstva ne more opraviti ena oseba, zato je dobro, da se v to vlogo vključi celotni vodstveni TEAM, ki ga predstavljajo skupaj z direktorjem še tehnologi, konstrukterji in tudi vodstveni delavci iz operative.

Omenjene prednosti takega načina sodelovanja za podjetja, ki so naročniki storitev, so v naslednjem:

Plačajo samo tiste in toliko storitev, kolikor so jih potrdili in prevzeli, lahko izbirajo med konkurenčnimi ponudbami različnih izvajalcev, niso odvisni od razpoloženja in kritike vzdrževalcev, kajti njihov odnos do naročnika je povsem spremenjen.

Zanimiva racionalizacija pri naročniku je v lastnih vrstah, saj je naročnik dolžan svojemu vodji zagovarjati vse podražitve, ki so nastale zaradi slabo in pomanjkljivo definirane naloge.

Generalna prednost izvajalca, naročnika in lastnika je v tem, da so stroški, nastali zaradi servisiranja in drugih naročil, vidni tako po višini in vrsti kot po kraju in času nastanka.

Primer delovanja takšne DO je ELAN SERVIS.

Dodatno zagotovilo in stimulacija, da zadeva resnično deluje, je v primeru ELAN SERVIS lastnik, ki zahteva in omogoča, da je celotno poslovanje načrtovano z letnim gospodarskim načrtom, katerega izpolnjevanje je mesečno dosledno spremljano.

Pobuda za takšno usmeritev je bila dana s ponudbo stečajnega upravitelja, da lahko organiziramo DO ELAN SERVIS, ki pa mora poslovati pozitivno in konkurenčno.

Ponudbo smo sprejeli in z zavzetim in iznajdljivim delom celotnega kolektiva bivših vzdrževalcev organizirali DO, ki uspešno posluje v prid zaposlenim v SERVISU in tudi gospodarju.

Običajno je v organizacijski enoti vzdrževanje več različnih dejavnosti; strojno in el. vzdrževanje, energetika, transport, restavracija, kar v ničemer ne vpliva na organiziranje nove DO, ki mora poskrbeti za lastno preživetje.

Z REORGANIZACIJAMI DO NOVE KAKOVOSTI

Opisana varianta izhoda iz krize za vzdrževalce je le ena od mnogih, ki so možne in morajo biti prilagojene konkretnim razmeram, je pa lahko zgled in spodbuda vzdrževalcem v drugih podjetjih, da je z ohranitvijo določenih potencialov in lastnim vzdrževanjem možno preživeti.

Argumenti, na katerih temeljijo moje izkušnje, da je v večini primerov mogoče najti ustrezen izhod iz krize za vzdrževalce, so v njihovi kvalifikacijski strukturi, univerzalni strojni in drugi opremi, znanju, izkušnjah, vztrajnosti, iznajdljivosti in trdoživosti vzdrževalcev, kar vse omogoča veliko prilagodljivost spremembam v proizvodnji po asortimentu in količini.

Prepričanje, da se bo slovensko gospodarstvo izkopalo iz krize, nam upravičeno zagotavlja perspektivo, saj so osnovni temelji oživitve proizvodnje nove tehnologije, novi stroji, nova orodja, kar vse pomeni delo za vzdrževalce.

V najtežjih situacijah si moramo biti vzdrževalci sami sebi v oporo, pri čemer nam je lahko v pomoč dobro organizirano in delujoče Društvo slovenskih vzdrževalcev.

Ob koncu želim, da reorganizacije ne bi izničile ustvarjenega dela vzdrževalcev, temveč da bi pripeljale do kakovosti in moči, kar bo tako individualno kot širše družbeno potrebno in dobrodošlo.

Franc Renko
Elan

REZULTATI PONOVNIH VOLITEV

Kakor smo poročali v 4. št. Informativnega fužinarja, v Jeklolivarni, Metalu, STO in Strojih marčevske volitve za predstavnike delavcev v upravnih odborih družb in v komisijah za varstvo pravic zaradi prenizke udeležbe niso uspele. Neugoden je bil tudi rezultat v De profundisu, kjer sta dva kandidata za UO dobila enako število glasov.

V vseh teh družbah so volitve ponovili 11. maja 1993, ter na podlagi volilnih rezultatov oblikovali upravne odbore z naslednjimi člani:

Slovenske železarne - Metal Ravne, d.o.o.: - dr. Andro Ocvirk, predsednik, Vilko Černovšek, predst. IS, član, dr. Rudi Rozman, član, dr. Franc Vodopivec, član, Roman Lupuh, predstavnik delavcev, član.

Slovenske železarne - Stroji Ravne, d.o.o.: - dr. Andro Ocvirk, predsednik, Marjan Berložnik, predst. IS, član, Marija Praper, članica, Jože Geršak, član, Janko Bajec, predst. delavcev, član.

Slovenske železarne - STO Ravne, d.o.o.: - dr. Andro Ocvirk, predsednik, Matic Tasič, predst. IS, član, Ludvika Enci, članica, Andrej Kokalj, član, Branko Rožen, predst. delavcev, član

Slovenske železarne - Jeklolivarna, d.o.o.: - Gorazd Fale, predsednik, Vilko Černovšek, predst. IS, član, Jože Leban, član, Ivan Špes, član, Jože Breznik, predst. delavcev, član.

De profundis, d.o.o.: - Marija Praper, predsednica, Marjan Berložnik, predst. IS, član, Jože Studenčnik, član, Jože Kotnik, predst. sindikata Neodvisnost.

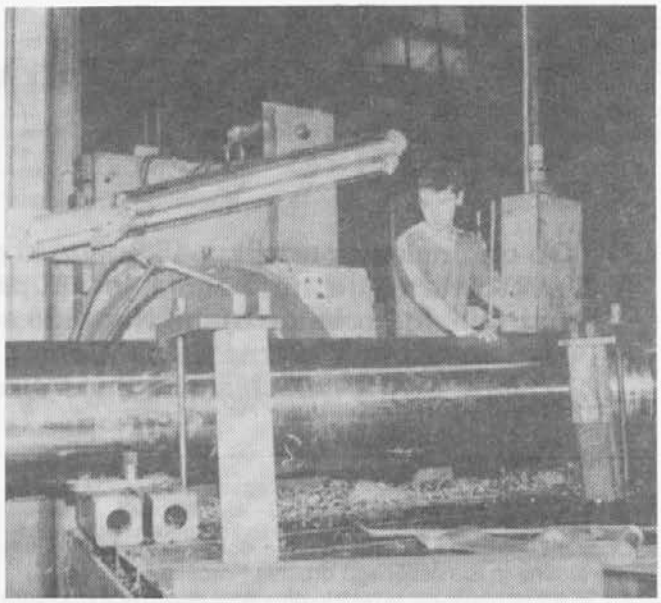

Člani komisij za varstvo pravic so:

Družba	Član	Namestnik
Stroji	Danilo Burjak	Zvonko Gros II.
Metal	Vlado Kotnik	Drago Garb
Jeklolivarna	Jaroš Kodrun	Borut Blatnik
STO	Darko Marinč	Stanko Mlinar.

Vsem izvoljenim kandidatom čestitamo in jim želimo, da bi svojo nalogo uspešno opravljali.

Mojca Potočnik

FAKTORJI ZA IZRAČUN PLAČE PO PODJETNIŠKI KOLEKTIVNI POGODBI (PKP)

Izhodiščni bruto OD po KP se v mesecu aprilu 1993 niso spremenili. Življenjski stroški se spet niso povečali za toliko (3 odst.), da bi to vplivalo na sistemsko spremembo izhodiščnih bruto OD.

Izhodiščni bruto OD po KP za posamezni tarifni razred za april 1993 so torej enaki, odkar velja zakon o plačah. Drugačni so le faktorji, in sicer zaradi dejanskih OD (spremenjene vrednosti točke), ponekod pa so faktorji celo enaki, ker ni bilo nobenih sprememb. Objavljene faktorje smo upoštevali pri izračunu obračunske razlike do kolektivne pogodbe za mesec april 1993 (izpisano na plačilni kuverti). Drugih sprememb ni.

Sistem plač

APRIL 1993 FAKRORJI ZA IZRACUN PLACE PO PKP (HV1..IL38)

PR	TOCKE	TR	KP	MET	STROJI	STO	NOZI	JEK	ARM	PROFUN	ZAS	TRANS	VIP	PS	LC	ENER
v/s			vred	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1/1	240	I.	35,548	1.25	1.21	1.27	1.20	1.29	1.11	1.48	1.27	1.27	1.26	1.25	1.39	1.28
1/2	300	II.	39,120	1.16	1.12	1.17	1.06	1.20	0.98	1.31	1.18	1.18	1.17	1.16	1.30	1.18
1/3	360	IV.	48,699	1.25	1.20	1.26	1.10	1.29	0.91	1.36	1.27	1.27	1.26	1.25	1.40	1.28
1/4	420	V.	55,896	1.29	1.24	1.31	1.07	1.34	0.87	1.31	1.32	1.32	1.30	1.29	1.46	1.32
2/1	280	I.	35,548	1.11	1.08	1.13	1.03	1.15	0.95	1.27	1.13	1.13	1.12	1.11	1.24	1.14
2/2	320	III.	43,685	1.23	1.19	1.25	1.11	1.27	0.92	1.37	1.25	1.25	1.24	1.23	1.38	1.26
2/3	360	IV.	48,699	1.25	1.20	1.26	1.10	1.29	0.91	1.36	1.27	1.27	1.26	1.25	1.40	1.28
2/4	400	IV.	48,699	1.19	1.15	1.21	0.99	1.23	0.91	1.22	1.21	1.21	1.20	1.19	1.35	1.22
2/5	420	IV.	48,699	1.14	1.10	1.16	0.94	1.18	0.87	1.16	1.16	1.16	1.15	1.14	1.29	1.17
2/6	460	V.	55,896	1.19	1.15	1.21	0.97	1.23	0.90	1.20	1.22	1.22	1.20	1.19	1.35	1.22
3/1	420	V.	55,896	1.29	1.24	1.31	1.07	1.34	0.87	1.31	1.32	1.32	1.30	1.29	1.46	1.32
3/2	480	V.	55,896	1.15	1.10	1.16	0.93	1.19	0.86	1.15	1.17	1.17	1.16	1.15	1.30	1.17
3/3	540	VI.	65,759	1.23	1.19	1.25	0.99	1.28	0.91	1.22	1.26	1.26	1.24	1.23	1.41	1.26
3/4	600	VI.	65,759	1.12	1.08	1.14	0.89	1.16	0.82	1.10	1.15	1.15	1.13	1.12	1.28	1.15
3/5	660	VII.	74,656	1.20	1.15	1.22	0.92	1.24	0.85	1.13	1.23	1.23	1.21	1.20	1.37	1.23
3/6	700	VII.	74,656	1.13	1.09	1.15	0.87	1.18	0.80	1.07	1.16	1.16	1.14	1.13	1.30	1.16
3/7	1050	VIII.	88,883	0.96	0.92	0.97	0.69	1.00	0.63	0.85	0.98	0.98	0.97	0.96	1.11	0.98
4/1	400	IV.	48,699	1.19	1.15	1.21	0.99	1.23	0.91	1.22	1.21	1.21	1.20	1.19	1.35	1.22
4/2	480	V.	55,896	1.15	1.10	1.16	0.93	1.19	0.86	1.15	1.17	1.17	1.16	1.15	1.30	1.17
4/3	560	V.	55,896	1.00	0.96	1.02	0.80	1.04	0.88	0.99	1.02	1.02	1.01	1.00	1.14	1.02
4/4	600	VI.	65,759	1.02	0.99	1.04	0.79	1.07	0.82	0.97	1.05	1.05	1.04	1.02	1.18	1.05
4/5	720	VII.	74,656	1.10	1.06	1.12	0.84	1.15	0.78	1.04	1.13	1.13	1.12	1.10	1.27	1.13
4/6	800	VII.	74,656	1.00	0.96	1.02	0.76	1.04	0.83	0.93	1.02	1.02	1.01	1.00	1.15	1.03
4/7	1050	VIII.	88,883	0.96	0.92	0.97	0.69	1.00	0.63	0.85	0.98	0.98	0.97	0.96	1.11	0.98
4/8	1300	IX.	106,629	0.93	0.89	0.94	0.67	0.97	0.51	0.82	0.95	0.95	0.94	0.93	1.08	0.95
4/9	1560	IX.	106,629	0.77	0.74	0.79	0.56	0.81	0.51	0.68	0.79	0.79	0.78	0.77	0.90	0.80

NAGRADE IN PRIZNANJA OBČINE RAVNE NA KOROŠKEM

Ob občinskem prazniku, 15. maju, ki ga praznujemo v spomin na zadnje boje 2. svetovne vojne na Poljani, je skupščina občine Ravne podelila tri občinske nagrade in troje priznanj. Nagrade so dobili Vera Mrdavšič, Ivan Hočevar in Jaroslav Kotnik, priznanja pa Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna, Maksimiljan Paradiž in Štefan Zver.

VERA MRDAVŠIČ

Občinsko nagrado za leto 1993 je dobila na predlog Gimnazije Ravne in Slavističnega društva Koroške.

Že 35 let poučuje na ravenski gimnaziji slovenščino in vodi generacije mladih skozi njihova najobčutljivejša leta. Mnogi so se k njej zatekali po nasvet in marsikaterim staršem je kot razredničarka znala obzirno svetovati.

Sodelovala je pri pripravi jezikovnega učbenika za srednjo šolo, njeno življenjsko vodilo pa je neprestana skrb za materinščino. Kot slavistka je veliko naredila za širjenje bralne kulture, predvsem s spodbujanjem za Prežihovo bralno značko. Na tekmovanjih za Cankarjevo priznanje so njeni dijaki dosegali vidne uspehe. Bila je mentorica literarnega krožka na šoli, glasila Misli mladih in maturantskega Vresja. Mladim pesnikom je pomagala pri njihovih prvih korakih v svet poezije. Vsestransko deluje v Slavističnem društvu in je kot slavistka, pedagoginja in pošten človek vzor vsem, ki jo poznajo.

IVAN HOČEVAR

Že 18 let je predsednik podružnice Društva invalidov Ravne in uspešno vodi delo invalidske organizacije. Društvo s številnim članstvom uresničuje bogat humanitarni, socialni in družabno - rekreacijski program.

V času, ko je vsaka pomoč človeku, posebej invalidu, nadvse potrebna, je skrb in požrtvovalnost posameznikov, ki so pripravljeni pomagati tudi brez plačila, neprecenljiva. Ivan Hočevar deluje tudi v drugih organizacijah Zveze društev invalidov Slovenije, več kot 30 let pa je tudi član Občinske gasilske zveze in Gasilske zveze Slovenije, 12 let deluje v CB - klubu Koroška, že vrsto let pa je dejaven tudi v krajevni skupnosti Čečovje. Sodeloval je pri uvajanju kabelskega TV sistema na Ravnah.

Skratka, Ivan Hočevar dela za kraj in za ljudi. Marljivost, požrtvovalnost in skromnost so njegove odlike.

Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna

Ustanova, ki jo bolj poznamo kot Zavod za delovno usposabljanje mladine, deluje že 25 let. Zaposleni v njem se trudijo ustvariti kar najboljše razmere za življenje gojencev. Odlikujejo se s pristnim človeškim odnosom do njih in jim urejajo prostore v prijetna bivališča.

Od leta 1978 deluje v okviru Zavoda varstveno - delovni center, v katerem živijo v bivalnih skupnostih odrasle osebe, leta 1986 pa so ustanovili oddelek za osnovno usposabljanje težko prizadetih otrok.

Vsa leta se je zavod strokovno razvijal in iskal vedno nove oblike dela z varovanci. Vse bolj se je vključeval v okolje in postal nepogrešljiv del kraja.

Center za usposabljanje, delo in varstvo v Črni je ustanova, ki je lahko zgled sorodnim institucijam v državi in tujini ter v ponos občini Ravne.

JAROSLAV KOTNIK

Doma je z Dobrij in je skoraj celotno delovno dobo, razen prvih let, ko je bil v Šentjanžu, preživel kot župnik na Ravnah. Številne generacije je spremljal skozi vsa življenjska obdobja. Nikomur se ni vsiljeval, niti ni vsiljeval svojega prepričanja, temveč je s svojo blago in modro besedo marsikomu pomagal razpletati življenjske težave. Cenil je vsakogar, ne glede na to, ali je bil veren ali ne, in si s tem pridobil spoštovanje tudi neverujočih. Župnijo je vodil v času, ko družbeni sistem delovanju Cerkve ni bil naklonjen, vendar je kljub temu znal pridobiti številne krajane, da so sodelovali pri obnovi župnijske in obeh podružničnih cerkva. Obnovo je vodil z velikim razumevanjem za kulturnozgodovinsko dediščino; pri Sv. Antonu in pri Sv. Neži so odkrili in zavarovali dragocene freske.

Gospod Jaroslav Kotnik je spremljal sodobno dogajanje v kraju. Svoje bogato znanje in življenjsko modrost je prenašal na mlade rodove in številni mladostniki so ob njegovem duhovnem vodstvu dozorevali v samostojne, pokončne osebnosti. Nanj so se mnogi obračali še pozneje, ob svojih življenjskih prelomnicah in preizkušnjah. Vedno je znal najti besedo tolažbe tudi za bolne, ostarele in osamljene. Nikakor pa ni moč prezreti pogrebov, ki jih vodi z vsem spoštovanjem do rajnih. Njegovi pogrebni govori so kakor biseri življenjskih modrosti, ki jih tisti, katerim so namenjeni, ohranjajo v svojem srcu.

S svojim človekoljubnim delom in življenjem si župnik Kotnik ni pridobil bogastva. Ob skromni pokojnini živi na Ravnah, se še naprej posveča predvsem ostarelim in s svojim življenjem daje svojevrsten pečat svojemu času in kraju.

Maksimiljan Paradiž S svojim vsestranskim delovanjem je veliko storil za kulturno in družbeno dejavnost na Prevaljah. Izkazal se je kot organizator pri pevskem zboru Vres, dejaven je bil v planinskem društvu in v lovski družini. Zadnja leta si kot predsednik gasilskega društva prizadeva za napredek gasilstva v kraju, v prejšnjih letih pa je poskrbel za obnovo nekaterih kulturnozgodovinskih spomenikov na Prevaljah in okolici. Bil je predsednik gradbenega odbora za postavitev cerkvice na Brinjevi gori, uredil je okolico cerkve sv. Barbare in znamenje sv. Rozalije. Sodeloval je v številnih človekoljubnih akcijah, predvsem pri obnovi kmetij, prizadetih v požarih.

Štefan Zver V Črno je prišel leta 1962 in takoj postal aktivist TVD Partizan in Nogometnega kluba Peca. Veliko je storil za urejanje in vzdrževanje športnih objektov v kraju. Leta 1974 so pod njegovim vodstvom začeli graditi športni stadion, ki je s spremljajočimi objekti v ponos vsemu kraju. Štefan Zver je aktiven tudi v drugih društvih in v krajevni skupnosti, deluje kot smučarski sodnik in kot član občinske Športne zveze. Sodeloval je pri vseh večjih gradnjah v kraju ter nadzoroval dela, ki so jih financirali krajani s samoprispevkom. S svojim nesebičnim delom je vtisnil kraju trajen pečat.

Iz utemeljitev povzela Mojca Potočnik

KULTURA

KULTURNA KRONIKA

1. maja je Ravenčane, kot po navadi, budil s koračnicami Pihalni orkester ravenskih železarjev, ki je pozneje igral tudi na proslavi na Ivarčkem.

7. maja je bil v ravenskem kulturnem domu prvi koncert mešanega zbora župnije Ravne. Z njim so nastopile Zdovčeve dečve iz Koprivne.

14. maja so Šentanelski pavri peli starostnikom v Črnečah, zvečer pa je bila na Rimskem vrelcu predstavitev glasbene kasete Dua Kora.

Na akademiji Gimnazije Ravne so v kulturnem domu uprizorili delo Draga Jančarja Zalezujoč Godota.

15. maja je bil na Prevaljah letni koncert moškega pevskega zbora Vres, ki je nastopil tudi na slavnostni seji občinske skupščine v čast občinskemu prazniku.

19. maja je bilo v Športni dvorani na Ravnah srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov iz občine Ravne (sodelovale so vse osnovne šole), kot gost pa je nastopil mladinski zbor iz Kamnice.

21. maja je bil na Prevaljah koncert operetnih melodij. Peli so člani zagrebškega gledališča Komedija. Ravenski Harmonikarski orkester je igral starostnikom v Črnečah.

22. maja je Kulturno-prosvetno društvo Kotlje uprizorilo staro ljudsko igro Zmeda nad zmedo. Igralska skupina pod vodstvom režiserja Janka Toreja je občinstvo tako navdušila, da bodo igro še ponovili.

Mešani Zbor Strojnska Reka je gostoval v Loki pri Zidanem mostu, Mato iz Črne pa je doma priredil koncert skupno z zborom iz Artič.

Prizor iz hotuljske burke

23. maja so Šentanelski pavri peli v Kotmari vasi na avstrijskem Koroškem.

26. maja je Glasbena šola skupno z Glasbeno šolo iz avstrijske Koroške priredila zaključni koncert gojencev v Kulturnem domu Ravne.

28. maja je bilo na Ravnah srečanje osnovnih šol z imenom Prežihovega Voranca. V Kulturnem domu so se predstavile vsaka s svojim kulturnim sporedom.

28. in 29. maja so se po Mežiški dolini zvrstile zadnje prireditve lutkovnega abonmaja. Lutkovno gledališče Ptuj je prikazalo igrico Bojana Čebulja Maksimiljančck Grozni.

29. maja je ob otvoritvi poti za pešce na Holmcu nastopil moški zbor Mežiški knapi.

Mešani pevski zbor DU Prevalje, ki ga vodi Jožica Ovnič, je z letnim koncertom proslavil 25-letnico delovanja. Ob njem sta nastopila še domači moški zbor in nonet Črnjanski pobi.

Na Ravnah je bila ta večer abonmajska predstava v organizaciji Studia 90. Nastopilo je gledališče Musical iz Zagreba z odlomki iz svetovno znanih musicalov.

Od 13. do 29. maja je bila v Galeriji Grad razstava slik Rudija Skočirja iz Idrije.

Mojca Potočnik

NOVE KNJIGE
V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI RAVNE

AbraXas Graf 1.1 . - Ljubljana, 1992
Babnik,M.: Sadno drevje. - Ljubljana, 1993
Bartelj,L.: Globinska psihologija religije. - Ljubljana, 1992
Cijan,R.-B.Grafenauer : Osnove upravnega prava in javne uprave 1. - Maribor, 1993
Cooper,J.C.: Illustriertes Lexikon der traditionellen Symbole. Wiesbaden, b.l.
Čibej,J.A.: Matematika za računovodje in finančnike. - Ljubljana, 1993
Deržaj,M.: Planinski pozdrav. Ob 100-letnici ustanovitve Slovenskega planinskega društva.- Ljubljana, 1993
Dhority,L.: Ustvarjalne metode učenja. - Ljubljana, 1992
Elektronske sondaže : iz raziskav slovenskega javnega mnenja in množičnih komunikacij. - Ljubljana, 1993
Evropa. Avtoatlas z imenskim kazalom. - Ljubljana, 1993
Fink-Hafner,D.: Nova družbena gibanja - subjekti politične inovacije. - Ljubljana, 1992
Foucault,M.: Zgodovina seksualnosti 3. - Ljubljana, 1993
Gibson,M.: Vrtnice. - Ljubljana, 1993. - (Zbirka Moje vrtne rastline)
Hoeneisen,R.: Blueten. Steine, heilende Haende. Heilung durch kosmische Kraefte ? - Berneck, 1993
Isaković,A.: Rječnik karakteristične leksike u bosanskome jeziku. - Wuppertal, 1993
Koenig,F. - J.Kremer : Živeti resnico v sedanjem trenutku. - Celovec; Dunaj ; Ljubljana, 1992
Kunaver,D.: Učim se učiti. - Maribor, 1993
Kosovel,I.: Magija in metamorfoze duha. - Ljubljana, 1993
Kunstelj,A.: Tri ocenjevalna obdobja v osnovni šoli. - Ljubljana, 1993
Liebl,R.: Israel und das Schicksal des Irak. - Berneck, 1993
Marguies,N.: Miselne podobe.Učenje in poučevanje miselnih vzorcev. - Ljubljana, 1992
Marzinek - Spaetz,E.: Ich lerne reiten. - Muenchen, 1993
Matko,D.-F.Bratkovič-M.Šega : Računalniško inženirstvo v vodenju sistemov. - Ljubljana, 1993
Mednarodni posvet "Prestrukturiranje javnega sektorja v Sloveniji" . - Bled, 1992
Musek,J.: Znanstvena podoba osebnosti. - Ljubljana, 1993
Narodu in državi sovražni. Pregon koroških Slovencev 1942. - Celovec/Klagenfurt, 1992
Nastran-Ule,M.: Psihologija vsakdanjega življenja. - Ljubljana, 1993
Orthbandt,E.: Geschichte der grossen Philosophen und des philosophischen Denkens. - Hanau, b.l.
Perelman,C.: Kraljestvo retorike. - Ljubljana, 1993
Poissant,C.A.-C.Godefroy : Milijonarji o sebi. Knjiga o psihologiji uspešnosti. - Ljubljana, 1993
Prometni davek. Predpisi o prometnem davku v Republiki Sloveniji. - Ljubljana, 1993
Razvijanje podjetniških idej : zbornik gradiv za tridnevni program usposabljanja podjetnikov. - Bohinj, 1993
Rus,V. : Filozofska antropologija. - Ljubljana, 1991
Stringer,C.- C.Gamble: In Search of the Neanderthals. - London, 1993
Strmčnik,F. : Učna diferenciacija in individualizacija v naši osnovni šoli. - Ljubljana, 1993
Šumko,F.: Ugankarski slovar. 2.del. - Ljubljana, 1993
Tetičkovič,E.: Obvarujmo se možganske kapi. - Maribor, 1993
Vremec,D.: Tetoviranje. Etnološko-kulturni oris. - Nova Gorica, 1992
Zemlja 1993.Poročilo inštituta Worldwatch o prizadevanjih za okolju prijazno družbo. - Bohinj, 1993
Zeri,F. - K.Rozman : Evropski slikarji iz slovenskih zbirk. - Ljubljana, 1993
Zhang,X. - S.Ye : Ko je Kitajska še upala. - Radovljica, 1993

Izbor: Darja Molnar

REKREACIJA IN ŠPORT

ODBOJKA Pionirji Fužinarja, ki jih vodi trener Franjo Ježˇ, so postali državni prvaki Slovenije. Na dvodnevnem turnirju, ki je bil 15. in 16. maja na Ravnah, so zmagali pred Viledo iz Maribora, Brezovico in Kamnikom. Na tem finalnem turnirju je bil po pričakovanju najbolj zanimiv obračun med mladimi odbojkarji ravenskega kluba in Mariborčani. Kljub temu, da so igralci Vilede dobili prvi niz s 15:8, sta druga dva niza zasluženo pripadla domačim odbojkarjem. Kasneje so Ravenčani zlahka premagali še Brezovico in Kamnik, obakrat z 2:0 v nizih. V zmagovalni ekipi Fužinarja so igrali: David Slatinšek, Bogdan Kotnik (izbran za najboljšega napadalca na turnirju), Zoran Kralj, Marko Štimnikar, Miha Dretnik, Goran Jelen, Matjaž Ogris, Miha Verbič, Damjan Šuler, Grega Kos in Sašo Praznik.

Finale letošnjega državnega prvenstva za dekleta je bil sočasno v Kopru, kjer so zmagale igralke domačega Cimosa pred Rušami, Partizanom Prevalje in Taborom iz Ljubljane.

ATLETIKA Ekipa Svobodnega sindikata Železarne Ravne v postavi Alojz Gologranc, Mirko Krančan in Beno Jelen je tudi letos nastopila na teku prijateljstva na že 37. pohodu Ljubljana 93. Naši tekmovalci so v teku na 28 km (nekoč smo ta tek imenovali partizanski marš) osvojili 5. mesto v kategoriji veterani I.

Na prvomajskem gorskem teku v Mežici za pokale gostišča "Edlvajs" je letos nastopilo 412 tekačev in tekačic. Absolutna zmagovalca sta postala Vojko Džurišič iz Mojstrane in Silva Vivod iz Maribora. Od koroških atletov je bil v skupni uvrstitvi Ravenčan Drago Laznik drugi, Tomaž Robač s Prevalj peti in Niko Poberžnik iz Dravograda šesti. Pri ženskah je bila Hedvika Blatnik iz Mežice četrta, Nada Konečnik iz Dravograda pa peta. V svojih starostnih kategorijah so druga mesta osvojili Gomilšek in Blatnik iz Mežice ter Ravenčana Laznik in Jelen. Tretji so pritekli na cilj 7400 m dolge proge Brezovnik iz Dravograda ter Ravenčana Krančan in Gologranc. Pri ženskah je v kategoriji nad 40 let zmagala Blatnikova iz Mežice.

V Celju je bil 22. in 23. maja finale atletskega pokala Slovenije za člane in članice absolutno. Od atletov KAK Ravne se je najbolje uvrstil Uroš Vrhovnik, ki je bil drugi v teku na 800 m, 2. mesto pa je pripadlo tudi ravenski štafeti 4 x 400 m, ki je tekla v postavi Brezovnik, Ošep, Leitinger in Vrhovnik. Poleg tega so naši atleti osvojili še štiri šesta mesta, in sicer Luka Leitinger na 400 m in 800 m, Gorazd Podržavnik na 1500 m in Peter Rapac v teku na 3000 m z ovirami.

PLAVANJE Mednarodni miting Ilirije v Ljubljani, ki je bil 15. in 16. maja, je bil letos izjemno množičen in kakovosten. Med kar 280 plavalci in plavalkami iz 7 držav so nastopili tudi Fužinarjevi tekmovalci. Helena Cej je bila med članicami peta na 200 m delfin, Miha Hribernik je bil med mladinci prvi na 100 m in 200 m hrbtno, Borut Dežman pa drugi v isti disciplini.

MALI NOGOMET Na prvomajskem turnirju, ki je bil na Javorniku na Ravnah, so med osmimi ekipami zmagali nogometaši Lispa pred River Cityjem iz Strojnske Reke, Mini Marketom Žagar in Haloni iz Kotelj.

Konec maja so sklenili občinsko ligo v malem nogometu, kjer je v sezoni 1992/93 nastopilo 12 ekip. Vrstni red: 1. Polena, 36 točk, 2. Haloni, 30, 3. Lispo, 30, 4. Mini Market, 27, 5. Diareja, 20 itd.

KEGLJANJE Kegljači Fužinarja so 8. maja zmagali na memorialnem turnirju Herberta Zakelška - Zakija v Šoštanju. Drugi so bili gostitelji turnirja Šoštanjčani, tretja ekipa Metka Celje, četrti pa kegljači Ljubnega.

LOKOSTRELSTVO Ob Ivarčkem jezeru je ravenski lokostrelski klub 8. in 9. maja uspešno izpeljal tekmovanje za slovenski pokal. Zbrali so se domala vsi najboljši tekmovalci in tekmovalke iz Slovenije in čeprav jim je nagajalo slabo vreme, so dosegli solidne rezultate. Nastopilo je tudi nekaj "Robin Hoodov" iz našega kluba, najbolje pa se je uvrstil Jože Ravnjak, ki je v disciplini compound osvojil 2. mesto s 531 krogi. Samo Šteharnik je bil s 455 krogi peti.

INVALIDSKI ŠPORT Na prvomajskem turnirju Alpe - Jadran v sedeči odbojki na Ravnah je nastopilo 5 ekip iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Zmagala je ekipa Hamburger SC iz Nagykanizse pred IŠD Samorastnik Ravne. Naši odbojkarji so v sklopu priprav za evropsko prvenstvo nastopili čez 14 dni na turnirju v Hamburgu v Nemčiji in v konkurenci 12 ekip osvojili 7. mesto. Od 6. do 12. junija pa so igralci IŠD Samorastnik nastopili kot reprezentanca Slovenije na EP v Helsinkih na Finskem.

ROKOMET Prvenstvo v 3. slovenski ligi je bilo končano 28. maja, ko so rokometaši Fužinarja doma odigrali tekmo zadnjega kola proti ekipi Angel Besednjak iz Maribora in zmagali s 33:28.

V spomladanskem delu prvenstva so tako naši rokometaši, ki jih vodita trener Marjan Magdič in tehnični vodja Milenko Kobal - osvojili 8 točk, po zmagah nad ekipama Bakovcev in Velenja ter proti Razkrižju in Angelu Besednjaku; Ravenčani so tako v sezoni 1992/93 v 3. slovenski ligi osvojili 5. mesto s 14 točkami.

Ivo Mlakar

KARATE Člani ravenskega karatejskega kluba so aprila uspešno nastopili na državnem prvenstvu za pionirje in maja na 3. evropskem prvenstvu v tradicionalnem karateju.

Pionirji Fužinarja - državni prvaki

Na državnem pionirskem prvenstvu v Črnučah je sodelovalo 8 klubov z nad 80 tekmovalci. Pri malčkih je zmagal Mitja Topalovič, Tomaž Kajžer je bil 3. in Aljaž Belej 6.

Pri ml. pionirjih je bil Milenko Cvijetinovič 2., Lovro Hovnik 3. in Jani Krebs 4.

Med st. pionirji je bil Florijan Reiter 2., Aljoša Lipovec 5. in Gašper Štifter 9.

Ekipno so vsa tri moštva zasedla 2. mesto.

Na evropskem prvenstvu so bili v ekipi 10 članov kar 4 Ravenčani: Bojan in Roman Breznik, Ivan Mravljak in Rafko Morn. Brata Breznik sta v disciplini ENBU zasedla odlično 6. mesto, v kati team pa so Bojan, Ivan in Rafko zasedli 8. mesto. Ostali člani reprezentance so nastopili posamezno in se niso uvrstili v sklepne boje.

Roman Breznik

KADROVSKA GIBANJA

Konec maja je bilo v družbah, naslednicah Železarne Ravne, zaposlenih 4480 delavcev. Število se je od zadnjega poročanja zmanjšalo za 38 delavcev, po posameznih družbah pa je bilo stanje naslednje:

Metal	996
STO	541
Stroji	482
Jeklolivarna	296
Noži	192
Armature	198
Poslovni servis	164
VIP	473
Energetika	100
Logistični center	693
Translog	134
De profundis	95
Zaščita	116

FLUKTUACIJA DELAVCEV

SKLENITVE DELOVNEGA RAZMERJA V MAJU

V delovno razmerje smo sprejeli 3 delavce, 2 za čas pripravništva, 1 po končanem študiju na višji šoli, v juniju pa predvidevamo sprejem 16 pripravnikov.

PRENEHANJA DELOVNEGA RAZMERJA V MAJU

Delovno razmerje je prenehalo 40 delavcem zaradi naslednjih razlogov:

- 18 delavcev je odšlo sporazumno z odpravnino
- 2 delavca sta bila invalidsko upokojena
- 18 je poteklo pripravništvo
- 2 je bilo delovno razmerje prekinjeno sporazumno s podjetjem.

V juniju bo 6 delavcem prenehalo delovno razmerje zaradi invalidske upokojitve, predvidoma 15 delavcem sporazumno z odpravnino in 1 delavcu bo poteklo delovno razmerje za določen čas.

Poslovni servis, d.o.o.
Kadri - OE Zaposlovanje

KONTROLA BOLNIŠKEGA REDA

UVOD

V podjetjih oz. družbah poslovnega sistema Železarna Ravne je vodstvo soglasno podprlo predlog Biroja za varstvo delavcev o kontroli bolniškega reda delavcev, ki so v bolniškem staležu. Kontrolo bolniškega reda v Železarni Ravne izvajamo že vrsto let, vendar spremenjena zdravstvena zakonodaja vse bolj sili podjetja v ukrepe, s katerimi znižujemo stroške tudi na tem področju. Bolniški stalež predstavlja strošek, zato smo se odločili tudi za poostreno kontrolo bolniškega reda.

POSTOPEK ISKANJA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Delavci, ki zbolijo oz. se čutijo nezmožne za delo, iščejo praviloma zdravstveno varstvo pri osebnem zdravniku, le v izjemnih primerih pri dežurnem zdravniku. Vsak delavec je dolžan najprej dvigniti t.i. napotnico za iskanje zdravstvenega varstva v svojem podjetju. Napotnico smo pred časom ponovno uvedli predvsem zaradi natančnejšega pregleda nad bolniško odsotnostjo v obratih kot tudi zaradi lažjega organiziranja dela, predvsem tam, kjer nepredvidena odsotnost delavca z dela povzroči takojšnjo motnjo pri poteku dela. V primerih, ko delavec iz objektivnih okoliščin ne more dvigniti napotnice za iskanje zdravstvenega varstva, mora na drug ustrezen način sporočiti svojo zadržanost (praviloma prek svojcev) nadrejenemu v družbi, kjer dela.

ZADRŽANOST Z DELA ZARADI BOLEZNI- BOLNIŠKA

Posebej opozarjamo, da je po Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju osebni zdravnik tisti, ki zdravi in ugotavlja začasno nezmožnost za delo do 30 dni. To pomeni, da osebni zdravnik skrbi za delavčevo zdravljenje, delavec pa se mora natančno ravnati po njegovih navodilih. Kjub vsemu pa obstaja dovolj tehtnih razlogov, da smo v Železarni Ravne predpisali bolniški red v času zadržanosti z dela zaradi bolezni.

Bistvo predpisanega bolniškega reda je v tem, da mora biti delavec v času zadržanosti z dela zaradi bolezni doma. To pomeni, da so izhodi dovoljeni le izjemoma, glede na naravo bolezni in način zdravljenja jih dovoli izključno osebni zdravnik. Ob tem opozarjamo na najpogostejšo kršitev v času bolniške odsotnosti, in sicer, da delavci v tem času opravljajo različna dela. Verjetno ni treba posebej poudarjati, da je delavec zadržan z dela zaradi bolezni izključno zaradi nezmožnosti za delo. Zato tudi ni sprejemljivo, da delavci v času bolniške opravljajo najrazličnejša dela in s tem zlorabljajo bolniški dopust v najrazličnejše namene, tudi za pridobitno dejavnost.

Pogosti so tudi primeri, da delavci ne prihajajo na predpisane kontrole v času zdravljenja, ali se po ozdravljenju ne odjavijo iz bolniške. Posebej opozarjamo, da je dolžnost vsakega, da se po koncu zdravljenja, ki ga seveda lahko določi zgolj osebni zdravnik, tudi odjavi iz bolniškega staleža. V zadnjem času je bilo več primerov, ko delavci sploh niso prišli na kontrolni pregled, da bi se na osnovi tega odjavili iz staleža, ampak to sami presodijo in enostavno pričnó z delom.

KONTROLA BOLNIŠKEGA REDA

Glede na razmere na področju bolniške smo bili primorani uvesti posebno kontrolo bolniškega reda. Ta se izvaja na predlog oz. pobudo vodstva podjetja ali pa na podlagi odločitve samega kontrolorja, ko ugotovi pri posamezniku ali v podjetju pogost bolniški stalež. Seveda se lahko kontrola opravi tudi na predlog osebnega zdravnika, kolikor presodi, da je potrebna z zdravstvenega vidika.

S kontrolo bolniškega reda ugotovimo, da se delavec drži predpisanega bolniškega reda in s tem Pravilnika o delovnih razmerjih in Podjetniške kolektivne pogodbe, ki opredeljujeta kršitve dolžnosti in delovnih obveznosti. Med kršitve delovnih dolžnosti težje narave, za katere se lahko izreče disciplinski ukrep prenehanje delovnega razmerja, se šteje tudi zloraba pravic do bolezenskega dopusta ali natančneje kršitev bolniškega reda oz. postopkov zdravljenja ter s tem podaljševanje zdravljenja. To pomeni, da se vsaka ugotovljena kršitev predpisanega bolniškega reda sankcionira z disciplinskim predlogom.

ZAKLJUČEK

Namen članka je predvsem ponovno opozoriti vse zaposlene, ki so začasno zadržani z dela zaradi bolezni, da se poleg predpisanega zdravljenja ravnajo tudi po določenem bolniškem redu, kar pomeni, da morajo biti ves čas bolniške doma ter v tem času ne opravljajo kakršnihkoli opravil. S tem se izognejo tudi morebitnim nevšečnostim pri kontroli bolniškega reda.

Biro za varstvo delavcev
Vodja
Mirko Vošner, dipl. inž.

ZAHVALI

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

IVANA MLAKARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in sveče, prispevali za sveto mašo ter nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih.

Hvala Pihalnemu orkestru ravenskih železarjev za žalostinke, č.g. župniku za pogrebni obred in g. Primožiču za ves trud in poslovilne besede.

Vsi njegovi

Ob nenadni in boleči izgubi našega moža, očeta, dedka, pradedka, tasta in brata

BOGOMIRJA DRETNIKA
z Loš

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Prav posebno se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč.

Hvala g. župniku za cerkveni obred, pevcem in godbi za žalostinke, govornikoma za poslovilne besede.

Iskrena hvala!

Vsi njegovi

PREBRALI SMO ZA VAS

KAJ JE KAKOVOST?

■ Kakovost je skupek vseh lastnosti in karakteristik proizvoda, procesa ali storitve, ki se nanašajo na sposobnost, da izpolnijo postavljene ali neposredno izražene potrebe.
(Definicija kakovosti po mednarodnem standardu ISO 8402)

■ Kakovost ni le prava stvar, ampak je zastonj. In ni le zastonj, je najbolj učinkovita proizvodna linija, kar jih imamo.
(Philip B. Crosby)

■ Kakovost ni le stanje materije, je predvsem stanje duha.
(Mitja Borko)

■ Nova paradigma - kakovost, katere središče je človek, pomeni upoštevati vsakogar, vlagati v vsakogar in usposabljati vsakogar. S tem bomo potrdili misel "S kakovostjo do znanja in z znanjem do kakovosti".
(Drago Dolenc)

■ Kakovost je vseobsežen povezovalni člen v verigi uspešnosti. Kakovost je lastnost izdelka, storitve, poslovanja in odnosa, ki jo morajo podpirati tudi dokumentacija, promocija, motivacija in zaupanje. Znanost in tehnologija tvorita le del celote, ki jo imenujemo celovita kakovost.
(Peter Tancig)

■ Ob besedi kakovost največkrat pomislimo na kakovost tehničnih izdelkov, redkeje na kakovost storitev. Običajno pa ne pomislimo na kakovost, ki nam je najbliže - na kakovost medsebojnih odnosov - naj bo to v družini ali na delovnem mestu, kjer preživimo večino svojega aktivnega časa. Menim, da je kakovost delovnih pogojev in odnosov med sodelavci najpomembnejša, saj vpliva na naše zadovoljstvo pri delu, s tem pa na našo uspešnost. Ni je prijetnejše stvari, kot je sodelovanje s prijaznimi in delu predanimi sodelavci. Če se ozremo na kakovost s tega vidika, je kakovost kot nasmeh, ne stane nič, a pomeni veliko.
(Peter Palma)

(Vir: Nacionalni program kakovosti Republike Slovenije, 1993)

VEDNO AKTUALNA SPODBUDNA GESLA

1. Bodite zahtevni najprej do sebe, nato zahtevajte dobro delo od drugih!
2. Ne opravljajte dvoje del hkrati. Ne bo vam uspelo!
3. Spoznajte težavo! Ne rešujte vprašanj, ki jih ne poznate!
4. Naučite se poslušati!
5. Vprašujte modro in premišljeno!
6. Razlikujte smisel od nesmisla!
7. Spremembe so neizogibne: sprejmite jih!
8. Priznajte napake!
9. Govorite preprosto!
10. Smehljajte se! Nič ne stane, a prinaša optimizem.

(Vir: M. Lorbar: Produktivnost v pisarnah? Dajte no! ...; DZS, 1992, str. 137)

NASVETI VODJEM PRI REŠEVANJU KONFLIKTOV

Konflikte v organizaciji je treba zgladiti hitro in uspešno:

1. Manager naj ne bo konfliktna osebnost. Ne dovolite si, da bi se v spor čustveno vpletli!
2. Nasprotujoči si strani (strani v sporu) potrpežljivo poslušajte. Če le mogoče, ne pritrjujte nobenemu in nikogar ne podpirajte.
3. Poiščite vsaj rahle stične točke, v katerih se sprti strani strinjata. Na teh gradite možno rešitev.
4. Zamislite si spreten manever, da bi spor ublažili ter mu dali čim manjši pomen.
5. Kompromis je dobra rešitev spora in nesporazumov, če je strokovno sprejemljiv.
6. Razburjene uradnike oz. delavce posadite v naslonjač. Sedeč v naslonjaču, je težko dvigati glas. Ponudite jim kaj (kavo, sok). Nato zahtevajte, naj govorijo mirno in z utemeljitvami.
7. Postavite pravila vedenja, enakopravna za obe strani.
8. Nikoli ne rešujte sporov vpričo tistih, ki zanje ne vedo ali pa jih ne prizadevajo.
9. Tisti, ki mora v sporu odnehati, naj ne bo razglašen kot poraženec.
10. Spor rešite s pravo mero odločnosti. Vaša avtoriteta ne sme biti sporna.
11. Analizirajte spor in odpravite vzroke za morebitne nove spore in nesporazume iste vrste.
12. Znebite se stalnih prepirljivcev.

(Vir: M. Lorbar: Produktivnost v pisarnah? Dajte no! ...; DSZ, 1992, str. 134)

Ustanoviteljica Informativnega fužinarja je bila Železarna Ravne, sedaj pa so to naslednje neposredno odvisne družbe koncerna Slovenske železarne: SŽ - Metal Ravne, d.o.o., SŽ - STO Ravne, d.o.o., SŽ - Stroji Ravne, d.o.o., SŽ - Jeklolivarna Ravne, d.o.o., SŽ - Noži Ravne, d.o.o., SŽ - Armature Muta, Ravne, d.o.o. in nekatere družbe spremljajočih dejavnosti: ŽR - VIP, d.o.o., Translog, d.d., TGP De Profundis, d.d., Zaščita, d.d. in Energetika Ravne, d.o.o..
Izdaja Poslovni servis, d.o.o. Ureja uredniški odbor:
mag. Andreja Čibron - Kodrin, Marijan Gerdej, dr. Tone Pratnekar, Sonja Smolar, Maks Večko, Mirko Vošner.
Uredništvo:
glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, novinarka in lektorica Mojca Potočnik, novinarka Irena Nagernik, tajnica Jelka Jamšek.
Izdelava fotografij: Mira Čepin
Tel: 0602 21 - 131, urednica int. 6305, tajništvo 6753, novinarki 6304
Tisk: Grafika Prevalje
Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128 - 92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.